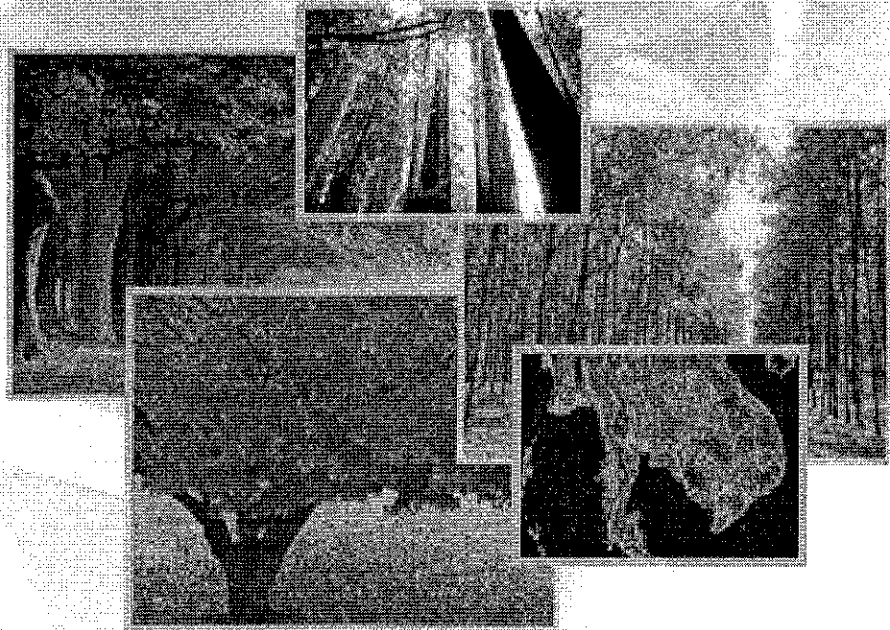

นโยบายและแนวทางปฏิบัติในการรักษา ความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ กรมป่าไม้

<http://www.forest.go.th>

คำนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยองค์กรในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การติดต่อสื่อสารกระทำได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยประหยัดต้นทุนในการดำเนินงานต่างๆ ของหน่วยงานที่เชื่อมต่อในระบบอินเทอร์เน็ต เช่น การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การมีเว็บไซต์สำหรับเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ เป็นต้น แม้เทคโนโลยีสารสนเทศจะมีประโยชน์และสามารถช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ได้ แต่ในขณะเดียวกันก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องได้รับความเสี่ยง ซึ่งอาจก่อให้เกิดภัยอันตรายหรือสร้างความเสียหายต่อการปฏิบัติงานได้ เพราะการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อติดต่อเชื่อมโยงข้อมูลไปยังหน่วยงานต่างๆ ทำให้มีโอกาสจะถูกบุกรุกมากขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ได้หลายรูปแบบ เช่น โปรแกรมประสงค์ร้าย หรือการบุกรุกโจมตีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อก่อวินาศกรรมให้ระบบใช้การไม่ได้ รวมถึงการขโมยข้อมูลหรือความลับทางราชการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิด ความเสียหายด้านระบบสารสนเทศมากมาย และทำให้สูญเสียชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ดังนั้นผู้ให้บริการและผู้ดูแลระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และควบคุมให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความมั่นคงปลอดภัย อยู่ตลอดเวลา

ดังนั้น กรมป่าไม้ จึงจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกรมป่าไม้ เพื่อให้การดำเนินงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม การรักษาความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นงานที่ต้องได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ จากทุกหน่วยและต้องทำอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้อง กับการพัฒนาของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว คณะกรรมการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือให้กับผู้ปฏิบัติงานทั่วไป ผู้ดูแลระบบ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้ทุกคน ในการดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานต่อไป

ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง
ประจำกรมป่าไม้ (CIO-ปม.)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
นโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ	๑
องค์ประกอบของนโยบาย	๒
คำนิยาม	๓
นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม	๖
นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการควบคุมการเข้าถึงระบบ	๗
นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	๑๐
นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของเครือข่ายไร้สาย	๑๓
นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของไฟร์วอลล์	๑๕
นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	๑๗
นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของอินเทอร์เน็ต	๑๙
นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการตรวจจับการบุกรุก	๒๑
นโยบายการบริหารจัดการซอฟต์แวร์และลิขสิทธิ์ และการป้องกันโปรแกรมไม่ประสงค์ดี	๒๓
นโยบายหน้าที่และความรับผิดชอบ	๒๕
นโยบายความมั่นคงปลอดภัยของการสำรองข้อมูล	๒๗
นโยบายการบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามระดับชั้นความลับ	๒๙
นโยบายการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน	๓๓
นโยบายการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง	๓๖
นโยบายการสร้างตระหนักในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ	๓๙
แนวปฏิบัติ การดำเนินการตอบสนองเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยทางระบบสารสนเทศ	๔๐
แนวปฏิบัติ เมื่อเกิดฟิชซิง (Phishing) ที่เว็บไซต์เวอร์ของหน่วยงาน	๔๑

นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ กรมป่าไม้

๑. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้ เป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงปลอดภัยและสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในลักษณะที่ไม่ถูกต้องและการถูกคุกคามจากภัยต่างๆ กรมป่าไม้จึงเห็นสมควรกำหนดนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ โดยกำหนดให้มีมาตรฐาน (Standard) แนวปฏิบัติ (Guideline) ขั้นตอนปฏิบัติ (Procedure) ให้ครอบคลุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและป้องกันภัยคุกคามต่างๆ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑. การจัดทำนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกรมป่าไม้ ทำให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๒. กำหนดขอบเขตของการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอ้างอิงตามมาตรฐาน ISO/IEC ๒๗๐๐๑ และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๒.๓. นโยบายนี้จะต้องทำการเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับในกรมป่าไม้ได้รับทราบและเจ้าหน้าที่ทุกคนจะต้องลงนามยอมรับและปฏิบัติตามนโยบายนี้อย่างเคร่งครัด

๒.๔. เพื่อกำหนดมาตรฐาน แนวทางปฏิบัติและวิธีปฏิบัติ ให้ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ผู้ดูแลระบบและบุคคลภายนอกที่ปฏิบัติงานให้กับกรมป่าไม้ ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรในการดำเนินงานและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

๒.๕. นโยบายนี้ต้องมีการดำเนินการตรวจสอบและประเมินนโยบายตามระยะเวลาอย่างน้อย ๑ ครั้ง ต่อปี

๓. นโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

๓.๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศให้ตอบสนองต่อพันธกิจและนโยบายของกรมป่าไม้

๓.๒. มุ่งกำหนดแนวปฏิบัติ แนวทางแก้ไข หรือบทลงโทษตามความเหมาะสมหากมีการละเมิดหรือฝ่าฝืนแนวนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ รวมทั้งติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๓. เน้นกำกับดูแลการดำเนินงานเพื่อบริหารจัดการให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความถูกต้องสมบูรณ์ และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

๓.๔. เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งของหน่วยงานเองและของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมให้มีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๓.๕. ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน และปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศให้สอดคล้องตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

๔. องค์ประกอบของนโยบาย

๔.๑. คำนิยาม

๔.๒. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม

๔.๓. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการควบคุมการเข้าถึงระบบ

๔.๔. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

๔.๕. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของเครือข่ายไร้สาย

๔.๖. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของไฟร์วอลล์

๔.๗. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

๔.๘. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของอินเทอร์เน็ต

๔.๙. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการตรวจจับการบุกรุก

๔.๑๐. การบริหารจัดการซอฟต์แวร์และลิขสิทธิ์ และการป้องกันโปรแกรมไม่ประสงค์ดี

๔.๑๑. หน้าที่และความรับผิดชอบ

๔.๑๒. ความมั่นคงปลอดภัยของการสำรองข้อมูล

๔.๑๓. การบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามระดับชั้นความลับ

๔.๑๔. การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน

๔.๑๕. การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง

๔.๑๖. การสร้างความตระหนักในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

๔.๑๗. แนวปฏิบัติ การดำเนินการตอบสนองเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยทางระบบสารสนเทศ

๔.๑๘. แนวปฏิบัติ เมื่อเกิดฟิชซิง (Phishing) ที่เว็บไซต์เวอร์ของหน่วยงาน

นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกรมป่าไม้ แต่ละส่วนที่กล่าวข้างต้นจะประกอบด้วย วัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติ (Guideline) และขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ (Procedure) ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้ เพื่อที่จะทำให้กรมป่าไม้มีมาตรการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับที่ปลอดภัย ช่วยลดความเสียหายต่อการดำเนินงาน ทรัพย์สิน บุคลากร ของกรมป่าไม้ ทำให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมั่นคงปลอดภัย

นโยบายการเข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรนี้ จัดเป็นมาตรฐานด้านความปลอดภัยในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้และหน่วยงานภายนอกจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนิยาม

คำนิยามที่ใช้ในนโยบายนี้ ประกอบด้วย

กรม หมายถึง กรมป่าไม้

ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้มีอำนาจสั่งการตามโครงสร้างการบริหารของกรมป่าไม้

ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (Chief Information Officer: CIO) หมายถึง ผู้มีอำนาจในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของป่าไม้ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในส่วนของการกำหนดนโยบายมาตรฐานการควบคุมดูแลการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ศูนย์สารสนเทศ หมายถึง ศูนย์สารสนเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้คำปรึกษา พัฒนาปรับปรุง บำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายภายในกรมป่าไม้

ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ หมายถึง ผู้บังคับบัญชาสูงสุดในการบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้ และมีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศภายในกรมป่าไม้

การรักษาความมั่นคงปลอดภัย หมายถึง การรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้

มาตรฐาน (Standard) หมายถึง บรรทัดฐานที่บังคับใช้ในการปฏิบัติการจริงเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย

ขั้นตอนการปฏิบัติ (Procedure) หมายถึง รายละเอียดที่บอกขั้นตอนเป็นข้อๆ ที่ต้องนำมาปฏิบัติเพื่อให้ได้มาซึ่งมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์

แนวทางปฏิบัติ (Guideline) หมายถึง แนวทางที่ไม่ได้บังคับให้ปฏิบัติ แต่แนะนำให้ปฏิบัติตามเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ง่ายขึ้น

ผู้ใช้งาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับอนุญาต (Authorized user) ให้สามารถเข้าใช้งาน บริหาร หรือดูแลรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้ โดยมีสิทธิ์และหน้าที่ขึ้นอยู่กับบทบาท (role) ซึ่งกรมป่าไม้ กำหนดไว้ดังนี้

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้มีอำนาจบริหารในระดับสูงของกรมป่าไม้ เช่น ผู้อำนวยการสำนัก/ส่วน เป็นต้น

ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ซึ่งสามารถเข้าถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลอื่นเพื่อการจัดการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้ เช่น บัญชีผู้ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ (User Account) หรือบัญชีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Email Account) เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ พนักงานจ้างเหมา และเจ้าหน้าที่ประจำโครงการต่างๆ ของกรมป่าไม้

หน่วยงานภายนอก หมายถึง องค์กรหรือหน่วยงานภายนอกที่กรมป่าไม้ อนุญาตให้มีสิทธิ์ในการเข้าถึงและใช้งานข้อมูลหรือทรัพย์สินต่างๆ ของหน่วยงาน โดยจะได้รับสิทธิ์ในการใช้ระบบตามอำนาจหน้าที่และต้องรับผิดชอบในการรักษาความลับของข้อมูล

ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หมายถึง ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด บรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ ระบบคอมพิวเตอร์ อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หมายความว่า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อหรือทำงานเป็นส่วนหนึ่งของระบบคอมพิวเตอร์ โดยอาจใช้ทำหน้าที่เป็นอุปกรณ์สื่อสาร หรือใช้บันทึกข้อมูล

โปรแกรมพื้นฐาน หมายความว่า โปรแกรมระบบปฏิบัติการ (Operating System), โปรแกรมสำนักงาน, โปรแกรมจัดการไฟล์ PDF, โปรแกรมป้องกันไวรัส, โปรแกรมบีบอัดไฟล์ และโปรแกรม Web Browser

โปรแกรม กรมป่าไม้ หมายความว่า โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นด้วยงบประมาณกรมป่าไม้ เพื่อสนับสนุนงานตามภารกิจของกรมป่าไม้ รวมถึงโปรแกรมที่ กรมป่าไม้อนุญาตให้หน่วยงานอื่นนำไปพัฒนาต่อยอด

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้จากข้อมูลนำมาผ่านการประมวลผล การจัดระเบียบให้ข้อมูลซึ่งอาจอยู่ในรูปของตัวเลข ข้อความ หรือภาพกราฟฟิก ให้เป็นระบบที่ผู้ใช้ สามารถเข้าใจได้ง่าย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร การวางแผน การตัดสินใจและอื่นๆ

ระบบคอมพิวเตอร์ หมายถึง อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยมีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ

ระบบเครือข่าย (Network System) หมายถึง ระบบที่สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารหรือการส่งข้อมูลและสารสนเทศระหว่างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆขององค์กรได้ เช่น ระบบแลน (LAN) ระบบอินทราเน็ต (Intranet) ระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ระบบแลน (LAN) และระบบอินทราเน็ต (Intranet) หมายถึง ระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์ต่างๆ ภายในหน่วยงานเข้าด้วยกัน เป็นเครือข่ายที่มีจุดประสงค์เพื่อการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศภายในหน่วยงาน

ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) หมายถึง ระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ต่างๆ ของหน่วยงานเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั่วโลก

ระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN) หมายความว่า เทคโนโลยีที่ช่วยให้การติดต่อสื่อสาร ระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ 2 เครื่อง หรือกลุ่มของเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถสื่อสารกันได้ รวมถึงการติดต่อสื่อสารระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์กับอุปกรณ์เครือข่ายด้วยกัน โดยปราศจากการใช้สายสัญญาณ ในการเชื่อมต่อ

ระบบเครือข่ายส่วนตัวเสมือน (VPN) หมายความว่า การนำโครงข่ายสาธารณะมาใช้เป็นสื่อในการส่งข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในองค์กร โดยใช้การเข้ารหัสข้อมูลสร้างเป็นระบบเครือข่ายเสมือนขึ้น เพื่อให้ข้อมูลที่ส่งผ่านมีความปลอดภัย

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology System) หมายถึง ระบบงานของหน่วยงานที่นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายมาช่วยในการสร้างสารสนเทศที่หน่วยงานสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน การบริหาร การสนับสนุนการให้บริหาร การพัฒนาและควบคุมการติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีองค์ประกอบ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย โปรแกรม ข้อมูล และสารสนเทศ เป็นต้น

พื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information System Workspace) หมายถึง พื้นที่ที่หน่วยงานอนุญาตให้มีการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยแบ่งเป็นพื้นที่ทำงานทั่วไป (General working area) หมายถึง พื้นที่ติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และคอมพิวเตอร์พกพาที่ประจำโต๊ะทำงาน พื้นที่ทำงานของผู้ดูแลระบบ (System administrator area)

พื้นที่ติดตั้งอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบเครือข่าย (IT equipment or network area) พื้นที่จัดเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Data storage area) พื้นที่ใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN coverage area)

เจ้าของข้อมูล หมายถึง ผู้ได้รับมอบอำนาจจากผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบข้อมูลของระบบงานโดยเจ้าของข้อมูลเป็นผู้รับผิดชอบข้อมูลนั้นๆ หรือ ได้รับผลกระทบโดยตรงหากข้อมูลเหล่านั้นเกิดสูญหาย

สิทธิของผู้ใช้งาน หมายถึง สิทธิทั่วไป สิทธิจำเพาะ สิทธิพิเศษ และสิทธิอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

สินทรัพย์ หมายถึง ข้อมูล ระบบข้อมูล และทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงาน เช่น อุปกรณ์ระบบเครือข่าย ซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์ เป็นต้น

การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ หมายถึง การอนุญาต การกำหนดสิทธิหรือการมอบอำนาจให้ผู้ใช้งาน เข้าถึงหรือใช้งานเครือข่ายหรือระบบสารสนเทศ ทั้งทางอิเล็กทรอนิกส์และทางกายภาพ รวมทั้งการอนุญาตสำหรับบุคคลภายนอก

ความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ หมายถึง การดำรงไว้ซึ่งความลับ (confidentiality) ความถูกต้องครบถ้วน (integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (availability) ของสารสนเทศ ทั้งนี้รวมถึงคุณสมบัติในด้าน ความถูกต้องแท้จริง (authenticity) ความรับผิดชอบ (accountability) การห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ (non-repudiation) และความน่าเชื่อถือ (reliability)

เหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย (information security event) หมายถึง กรณีที่ระบุการเกิดเหตุการณ์ สภาพของการบริการหรือเครือข่ายที่แสดงให้เห็นความเป็นไปได้ที่จะเกิดการฝ่าฝืนนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยหรือมาตรการป้องกันที่ล้มเหลว หรือเหตุการณ์อันไม่อาจรู้ได้ว่าอาจเกี่ยวข้องกับความปลอดภัย

สถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่อาจคาดคิด (information security incident) หมายถึง สถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่อาจคาดคิด (unwanted or unexpected) ซึ่งอาจทำให้ระบบขององค์กรถูกบุกรุกหรือโจมตี และความมั่นคงปลอดภัยถูกคุกคาม

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) หมายถึง ระบบที่บุคคลใช้ในการรับส่งข้อความระหว่างกันโดยผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่ายที่เชื่อมโยงถึงกัน ข้อมูลที่ส่งจะเป็นได้ทั้งตัวอักษร ภาพถ่าย ภาพกราฟฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียง ผู้ส่งสามารถส่งข่าวสารไปยังผู้รับคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ มาตรฐานที่ใช้ในการรับส่งข้อมูลชนิดนี้ได้แก่ SMTP, POP3 และ IMAP เป็นต้น

รหัสผ่าน (Password) หมายถึง ตัวอักษรหรืออักขระหรือตัวเลข ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบยืนยันตัวบุคคล เพื่อควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและระบบข้อมูลในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ หมายถึง ชุดคำสั่งที่มีผลทำให้คอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ หรือชุดคำสั่งอื่นเกิดความเสียหาย ถูกทำลาย ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม ชัดข้องหรือปฏิบัติงานไม่ตรงตามคำสั่งที่กำหนดไว้

นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม (Physical and Environment Security)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดเป็นมาตรการในการควบคุมและป้องกันการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใช้งานหรือการเข้าถึงพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยพิจารณาตามความสำคัญของอุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูล ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีค่าและอาจจำเป็นต้องรักษาความลับ โดยมาตรการนี้จะมีผลบังคับใช้กับผู้ให้บริการและหน่วยงานภายนอก ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้

๒. แนวทางปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม

๒.๑ ให้ศูนย์สารสนเทศเป็นผู้กำหนดพื้นที่ที่ผู้ให้บริการ พื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ชัดเจน และจัดทำแผนผังแสดงตำแหน่งของพื้นที่ใช้งานและประกาศให้รับทราบทั่วกัน โดยการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวแบ่งออกได้เป็นพื้นที่ทำงาน พื้นที่ติดตั้งและจัดเก็บอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบเครือข่าย พื้นที่ใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย เป็นต้น

๒.๒ ให้ศูนย์สารสนเทศเป็นผู้กำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๓ ให้ศูนย์สารสนเทศกำหนดมาตรการควบคุมการเข้า-ออกพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ (Data Center)

๒.๔ หน่วยงานภายนอกที่นำเครื่องคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานระบบเครือข่ายภายในกรมป่าไม้ จะต้องลงบันทึกในแบบฟอร์มการขออนุญาตใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ เสนอผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศอนุมัติ

นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการควบคุมการเข้าถึงระบบ (Access Control Policy)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้ และป้องกันการบุกรุกผ่านระบบเครือข่ายจากผู้บุกรุก หรือจากโปรแกรมประสงค์ร้าย (Malware) ที่จะสร้างความเสียหายแก่ข้อมูล หรือการทำงานของระบบสารสนเทศและระบบเครือข่ายให้หยุดชะงัก รวมทั้งให้สามารถตรวจสอบติดตามพิสูจน์ตัวบุคคลที่ใช้งานระบบสารสนเทศและระบบเครือข่ายของกรมป่าไม้ได้อย่างถูกต้อง

๒. แนวทางปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงระบบ

แนวทางปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้ มีดังนี้

๒.๑ การควบคุมการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๒.๑.๑ ศูนย์สารสนเทศ จะต้องกำหนดมาตรการควบคุมการเข้าใช้งาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัย โดยที่บุคคลจากหน่วยงานภายนอกที่ต้องการสิทธิ์ในการเข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานจะต้องขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ
- ๒.๑.๒ ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) ต้องกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลและระบบข้อมูลให้เหมาะสมกับการเข้าใช้งานของผู้ใช้งานระบบและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานก่อนเข้าใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งมีการทบทวนสิทธิ์การเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ
- ๒.๑.๓ ผู้ดูแลระบบควรจัดให้มีการติดตั้งระบบบันทึกและติดตามการเข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้ และตรวจตราการละเมิดความปลอดภัย ที่มีต่อระบบข้อมูล
- ๒.๑.๔ ผู้ดูแลระบบต้องจัดให้มีการบันทึกรายละเอียดการเข้าถึงระบบ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิทธิ์ต่างๆ และการผ่านเข้า-ออกสถานที่ตั้งของระบบ ของทั้งผู้ที่ได้รับอนุญาตและไม่ได้รับอนุญาตเพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบ

๒.๒ การบริหารจัดการการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๒.๒.๑ ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดการลงทะเบียนบุคลากรใหม่ของ กรมป่าไม้ กำหนดให้มีขั้นตอนปฏิบัติอย่างเป็นทางการเพื่อให้มีสิทธิ์ต่างๆ ในการใช้งานตามความจำเป็นรวมทั้งขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการยกเลิกสิทธิ์การใช้งาน เช่น การลาออก หรือการเปลี่ยนตำแหน่งงาน เป็นต้น
- ๒.๒.๒ ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดการเข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมประยุกต์ (Application) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN) ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นต้น โดยต้องให้สิทธิ์เฉพาะการปฏิบัติงานใน

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน้าที่และต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งต้องทบทวนสิทธิ์ดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

๒.๒.๓ ผู้ดูแลระบบต้องบริหารจัดการสิทธิ์การใช้งานระบบและรหัสผ่านของบุคลากรดังต่อไปนี้

๒.๒.๓.๑ กำหนดการเปลี่ยนแปลงและการยกเลิกรหัสผ่าน (Password) เมื่อผู้ใช้งานระบบลาออก หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือยกเลิกการใช้งาน

๒.๒.๓.๒ ส่งมอบรหัสผ่านชั่วคราวให้กับผู้ใช้บริการด้วยวิธีการที่ปลอดภัย ควรหลีกเลี่ยงการให้บุคคลอื่นหรือการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ที่ไม่มีการป้องกันในการส่งรหัสผ่าน

๒.๒.๓.๓ ควรกำหนดให้ผู้ให้บริการตอบยืนยันการได้รับรหัสผ่าน

๒.๒.๓.๔ ควรกำหนดให้ผู้ใช้งานไม่บันทึกหรือเก็บรหัสผ่าน ไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ในรูปแบบที่ไม่ได้ป้องกันการเข้าถึง

๒.๒.๓.๕ กำหนดชื่อผู้ใช้หรือรหัสผู้ใช้งานต้องไม่ซ้ำกัน

๒.๒.๓.๖ ในกรณีมีความจำเป็นต้องให้สิทธิ์พิเศษกับผู้ใช้งานที่มีสิทธิ์สูงสุด ผู้ใช้งานนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา โดยมีการกำหนดระยะเวลาการใช้งานและระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวหรือพ้นจากตำแหน่ง และมีการกำหนดสิทธิ์พิเศษที่ได้รับว่าเข้าถึงได้ถึงระดับใดได้บ้าง และต้องกำหนดให้รหัสผู้ใช้งานต่างจากรหัสผู้ใช้งานตามปกติ

๒.๒.๔ ผู้ดูแลระบบต้องบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามประเภทชั้นความลับ ในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับทั้งการเข้าถึงโดยตรง และการเข้าถึงผ่านระบบงาน รวมถึงวิธีการทำลายข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ ดังต่อไปนี้

๒.๒.๔.๑ ต้องควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับทั้งการเข้าถึงโดยตรงและการเข้าถึงผ่านระบบงาน

๒.๒.๔.๒ ต้องกำหนดรายชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) เพื่อใช้ในการตรวจสอบตัวตนจริงของผู้ใช้ข้อมูลในแต่ละชั้นความลับของข้อมูล

๒.๒.๔.๓ ควรกำหนดระยะเวลาการใช้งานและระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าว

๒.๒.๔.๔ การรับส่งข้อมูลสำคัญผ่านระบบเครือข่ายสาธารณะ ควรได้รับการเข้ารหัส (Encryption) ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น SSL VPN HTTPS หรือ XML Encryption PHP Encryption เป็นต้น

๒.๒.๔.๕ ควรกำหนดการเปลี่ยนรหัสผ่าน ตามระยะเวลาที่กำหนดของระดับความสำคัญของข้อมูล

๒.๒.๔.๖ ควรกำหนดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลในกรณีที่น่าเครื่องคอมพิวเตอร์ออกนอกพื้นที่ของหน่วยงาน เช่น ส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ไปตรวจซ่อม ควรสำรองและลบข้อมูลที่เก็บอยู่ในสื่อบันทึกก่อน เป็นต้น

๒.๓ การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ

- ๒.๓.๑ ผู้ให้บริการต้องกำหนดชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ในการใช้งานระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยงาน
- ๒.๓.๒ ผู้ให้บริการไม่ควรอนุญาตให้ผู้อื่นใช้ชื่อผู้ใช้ และรหัสผ่าน ของตนในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานร่วมกัน
- ๒.๓.๓ ผู้ให้บริการควรตั้งค่าการใช้งานโปรแกรมบนหน้าจอ เพื่อทำการล็อกหน้าจอภาพเมื่อไม่มีการใช้งาน หลังจากนั้นเมื่อต้องการใช้งานผู้ใช้บริการต้องใส่รหัสผ่าน เพื่อเข้าใช้งาน
- ๒.๓.๔ ผู้ให้บริการควรทำ Logout ทันทีเมื่อเลิกใช้งานหรือไม่อยู่ที่หน้าจอเป็นเวลานาน

นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Network and Server Policy)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการ ได้รับทราบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย รวมทั้งทำความเข้าใจตลอดจนปฏิบัติตามเพื่อเป็นการป้องกันทรัพยากรและข้อมูลของกรมป่าไม้ไม่ให้เกิดความลับ ความถูกต้องและมีความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

๒. แนวทางปฏิบัติในการใช้งานเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

ศูนย์สารสนเทศ จะต้องกำหนดมาตรการความปลอดภัยของเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ดังนี้

๒.๑ ผู้ดูแลระบบ ต้องแบ่งระบบเครือข่ายตามกลุ่มของบริการสารสนเทศ กลุ่มของผู้ใช้งาน เช่น โซนภายใน (Internal Zone) โซนภายนอก (External Zone) โซนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (DMZ Zone) เป็นต้น เพื่อให้สามารถควบคุมป้องกันการบุกรุกได้อย่างเป็นระบบ

๒.๒ ผู้ใช้บริการจะนำเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มาเชื่อมต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายของหน่วยงาน ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง หรือผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ และต้องปฏิบัติตามนโยบายนี้โดยเคร่งครัด

๒.๓ การขออนุญาตใช้งานพื้นที่ Web Server และชื่อโดเมนย่อย (Sub Domain Name) ที่หน่วยงานรับผิดชอบอยู่ จะต้องทำหนังสือขออนุญาตต่อผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง หรือผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ และจะต้องไม่ติดตั้งโปรแกรมใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของระบบและผู้ใช้บริการอื่นๆ

๒.๔ ห้ามผู้ใดกระทำการเคลื่อนย้าย ติดตั้งเพิ่มเติมหรือทำการใด ๆ ต่ออุปกรณ์ส่วนกลาง ได้แก่ อุปกรณ์จัดเส้นทาง (Router) อุปกรณ์กระจายสัญญาณข้อมูล (Switch) อุปกรณ์ที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายหลัก โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลระบบ (System Administrator)

๒.๕ ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่าย เพื่อบริหารจัดการระบบเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

๒.๕.๑ ต้องมีวิธีการจำกัดสิทธิ์การใช้งานเพื่อควบคุมผู้ใช้บริการให้สามารถใช้งานเฉพาะระบบเครือข่ายที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น ต้องมีวิธีการจำกัดเส้นทางการเข้าถึงระบบเครือข่ายที่มีการใช้งานร่วมกัน

๒.๕.๒ ต้องกำหนดให้มีวิธีเพื่อจำกัดการใช้เส้นทางบนเครือข่ายจากเครื่องคอมพิวเตอร์ไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เพื่อไม่ให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้เส้นทางอื่นๆ ได้

๒.๕.๓ ระบบเครือข่ายทั้งหมดของหน่วยงานที่มีการเชื่อมต่อไปยังระบบเครือข่ายอื่นๆ ภายนอกหน่วยงานควรเชื่อมต่อผ่านอุปกรณ์ป้องกันการบุกรุก รวมทั้งต้องมีความสามารถในการตรวจจับโปรแกรมประสงค์ร้าย (Malware) ด้วย

๒.๕.๔ ระบบเครือข่ายต้องติดตั้งระบบตรวจจับการบุกรุก (Intrusion Prevention System/Intrusion Detection System) เพื่อตรวจสอบการใช้งานของบุคคลที่ใช้งานระบบเครือข่ายของหน่วยงานในลักษณะที่ผิดปกติ

- ๒.๕.๕ การเข้าสู่ระบบเครือข่ายภายในหน่วยงาน โดยผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต จำเป็นต้องมีการลงบันทึกเข้า (Login) และต้องมีการพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Authentication) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผู้ใช้บริการ
- ๒.๕.๖ เลขที่อยู่ไอพี (IP Address) ภายในของระบบเครือข่ายภายในของหน่วยงาน จำเป็นต้องมีการป้องกันมิให้หน่วยงานภายนอกที่เชื่อมต่อสามารถมองเห็นได้
- ๒.๕.๗ ต้องจัดทำแผนผังระบบเครือข่าย (Network Diagram) ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของระบบเครือข่ายภายในและเครือข่ายภายนอก และอุปกรณ์ต่างๆ พร้อมทั้งปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- ๒.๕.๘ การใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อการตรวจสอบระบบเครือข่าย ควรได้รับการอนุมัติจากผู้ดูแลระบบ และจำกัดการใช้งานเฉพาะเท่าที่จำเป็น
- ๒.๕.๙ ผู้ดูแลระบบต้องบริหารควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) และรับผิดชอบในการดูแลระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ในการกำหนดแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงค่าต่างๆ ของซอฟต์แวร์ระบบ (Systems Software)

๒.๖ ศูนย์สารสนเทศ จะต้องกำหนดมาตรการควบคุมการจัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Log) เพื่อให้ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Log) มีความถูกต้องและสามารถระบุถึงตัวบุคคลได้ตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

- ๒.๖.๑ จัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Log) ไว้ในสื่อเก็บข้อมูลที่สามารถรักษาความครบถ้วน ถูกต้อง แท้จริง และระบุตัวบุคคลที่เข้าถึงสื่อดังกล่าวได้และข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บ ต้องกำหนดชั้นความลับในการเข้าถึงข้อมูลและผู้ดูแลระบบไม่ได้รับอนุญาตในการแก้ไขข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ ยกเว้นผู้ตรวจสอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน (IT Auditor) หรือบุคคลที่หน่วยงานมอบหมาย
- ๒.๖.๒ กำหนดให้มีการบันทึกการทำงานของระบบบันทึกการปฏิบัติงานของผู้ใช้งาน (Application Logs) และบันทึกรายละเอียดของระบบป้องกันการบุกรุกเช่น บันทึกการเข้า-ออกระบบ บันทึกการพยายามเข้าสู่ระบบ บันทึกการใช้งาน Command Line และ Firewall Log เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการใช้ตรวจสอบและต้องเก็บบันทึกดังกล่าวไว้อย่างน้อย ๙๐ วัน นับตั้งแต่การใช้บริการสิ้นสุดลง
- ๒.๖.๓ ตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติงานของผู้ใช้งานระบบอย่างสม่ำเสมอ
- ๒.๖.๔ ต้องมีวิธีการป้องกันการแก้ไขเปลี่ยนแปลงบันทึกต่างๆ และจำกัดสิทธิ์การเข้าถึงบันทึกเหล่านั้นให้เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

๒.๗ ศูนย์สารสนเทศ จะต้องกำหนดมาตรการควบคุมการใช้งานระบบเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์ แม่ข่าย (Server) เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยของระบบจากภายนอกตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

๒.๗.๑ บุคคลจากหน่วยงานภายนอกที่ต้องการสิทธิ์ในการใช้งานระบบเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของหน่วยงานจะต้องทำเรื่องขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อขออนุญาตจากผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง หรือ ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ

๒.๗.๒ มีการควบคุมช่องทาง (Port) ที่ใช้ในการเข้าสู่ระบบอย่างรัดกุม

๒.๗.๓ วิธีการใดๆ ที่สามารถเข้าสู่ข้อมูลหรือระบบข้อมูลได้จากกระยะไกลต้องได้รับการอนุญาตจากผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง หรือ ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ

๒.๗.๔ การเข้าสู่ระบบจากกระยะไกล ผู้ใช้งานต้องแสดงหลักฐาน ระบุเหตุผลหรือความจำเป็นในการดำเนินงานกับกรมป่าไม้อย่างเพียงพอ

๒.๗.๕ การเข้าใช้งานระบบต้องผ่านการพิสูจน์ตัวตนจากระบบของกรมป่าไม้

นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของเครือข่ายไร้สาย (Wireless Policy)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรฐานการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN) โดยการกำหนดสิทธิ์ของผู้ใช้ในการเข้าถึงระบบให้เหมาะสมตามหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการทบทวนสิทธิ์การเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ผู้ใช้ระบบต้องผ่านการพิสูจน์ตัวตนจริงจากระบบ ว่าได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลระบบ เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยของการใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย

๒. แนวทางปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย

ผู้ใช้งานระบบเครือข่ายแบบไร้สาย (Wireless Policy) ของกรมป่าไม้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ การติดตั้งระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless) ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้บังคับบัญชาในแต่ละระดับ และต้องกำหนดรหัสการเข้าใช้งาน เพื่อควบคุมสัญญาณของอุปกรณ์กระจายสัญญาณ (Access Point) ให้รั่วไหลออกนอกพื้นที่ใช้งานระบบเครือข่ายไร้สายน้อยที่สุด

๒.๒ ห้ามผู้ใช้งาน (User) นำอุปกรณ์ Wireless มาติดตั้งหรือเปิดใช้งานเองในหน่วยงาน ไม่ว่าจะ เป็น Access point, Wireless Router, Wireless USB client หรือ Wireless card

๒.๓ ห้ามผู้ใช้งาน (User) เปิด ad-hoc หรือ peer-to-peer Network

๒.๔ กรณีที่หัวหน้าหน่วยงานอนุญาตให้มีการติดตั้ง Wireless ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๔.๑ ผู้ดูแลระบบต้องวาง Access Point (AP) ในตำแหน่งที่เหมาะสม โดยจะต้องวาง Access Point หน้า Firewall และหากมีความจำเป็นจริงๆ ต้องวางในระบบเครือข่ายภายใน ที่เป็น Internal Network ต้องเพิ่มการรับรองและการเข้ารหัสด้วย (Authentication, Encryption)

๒.๔.๒ ให้กำหนดรายการ MAC Address ที่สามารถเข้าใช้ Access Point ได้เฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อนุญาตเท่านั้น และตามชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ตามที่กำหนดไว้เท่านั้นให้เข้าใช้ระบบเครือข่ายไร้สายได้อย่างถูกต้อง

๒.๔.๓ ให้เปลี่ยนค่า SSID (Service Set Identifier) ที่ถูกกำหนดเป็นค่า Default มาจาก โรงงานผลิตทันทีที่นำ Access Point มาใช้งาน และต้องปิดคุณสมบัติการ Auto Broadcast SSID ของตัว Access Point ด้วย

๒.๔.๔ ผู้ดูแลระบบจะต้องเขียนการติดตั้ง Wireless อย่างถูกวิธีและกำหนดค่า Configuration ให้เหมาะสม รวมทั้งทำ Check List เกี่ยวกับ Security Configuration

๒.๔.๕ ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมดูแลไม่ให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่ไม่ได้รับอนุญาต ใช้งานระบบเครือข่ายไร้สายในการเข้าสู่ระบบอินทราเน็ต (Intranet) และฐานข้อมูลภายในต่างๆ ของหน่วยงาน

๒.๔.๖ ผู้ดูแลระบบควรใช้ซอฟต์แวร์หรือฮาร์ดแวร์ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยของระบบเครือข่ายไร้สายเพื่อคอยตรวจสอบและบันทึกเหตุการณ์ที่น่าสงสัยเกิดขึ้น

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในระบบเครือข่ายไร้สาย และจัดส่งรายงานผลการตรวจสอบทุก ๓ เดือน และ
ในกรณีที่ตรวจสอบพบการใช้งานระบบเครือข่ายไร้สายที่ผิดปกติ ให้ผู้ดูแล
ระบบรายงานให้ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศทราบทันที

นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของไฟร์วอลล์ (Firewall Policy)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยของไฟร์วอลล์ โดยการกำหนดค่าต่างๆให้เหมาะสมตามความต้องการในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการทบทวนการกำหนดค่าอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ผู้ที่ควบคุมดูแลต้องเป็นผู้ดูแลระบบที่มีสิทธิ์ในการเข้าถึงการตั้งค่าของไฟร์วอลล์ตามนโยบายเท่านั้น เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยของการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายภายในองค์กร

๒. แนวทางปฏิบัติในการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยของไฟร์วอลล์

ผู้ใช้งานระบบรักษาความปลอดภัยไฟร์วอลล์(Firewall) ของกรมป่าไม้มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

- ๒.๑ ศูนย์สารสนเทศ มีหน้าที่ในการบริหารจัดการ การติดตั้ง และกำหนดค่าของไฟร์วอลล์ทั้งหมดของกรมป่าไม้
- ๒.๒ การกำหนดค่าเริ่มต้นพื้นฐานของทุกเครือข่ายจะต้องเป็นการปฏิเสธทั้งหมด
- ๒.๓ ทุกเส้นทางเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตและบริการอินเทอร์เน็ตที่ไม่อนุญาตตามนโยบาย จะต้องถูกบล็อก (Block) โดยไฟร์วอลล์
- ๒.๔ ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจะต้องมีการ Authentication ทุกครั้งก่อนการใช้งานด้วย รหัสผู้ใช้ (User account) และรหัสผ่าน (User password)
- ๒.๕ ค่าการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในไฟร์วอลล์ เช่น ค่าพารามิเตอร์ การกำหนดค่าใช้บริการ และการเชื่อมต่อที่อนุญาต จะต้องมีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง
- ๒.๖ การเข้าถึงตัวอุปกรณ์ไฟร์วอลล์ จะต้องสามารถเข้าถึงได้เฉพาะผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลจัดการเท่านั้น
- ๒.๗ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เข้าออกอุปกรณ์ไฟร์วอลล์ จะต้องส่งค่าไปจัดเก็บที่อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ โดยจะต้องจัดเก็บข้อมูลจราจรไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน
- ๒.๘ การกำหนดนโยบายในการให้บริการอินเทอร์เน็ตกับเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายจะเปิดพอร์ตการเชื่อมต่อพื้นฐานของโปรแกรมทั่วไป ที่ทางกรมป่าไม้ อนุญาตให้ใช้งาน ซึ่งหากมีความจำเป็นที่จะใช้งานพอร์ตการเชื่อมต่อนอกเหนือที่กำหนด จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ ก่อน
- ๒.๙ การกำหนดค่าการให้บริการของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายในแต่ละส่วนของเครือข่าย จะต้องกำหนดค่าอนุญาตเฉพาะพอร์ตการเชื่อมต่อที่จำเป็นต่อการให้บริการเท่านั้น โดยข้อนโยบายจะต้องถูกระบุให้กับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเป็นรายเครื่องที่ให้บริการจริง และการกำหนดค่าการให้บริการของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายหรืออุปกรณ์ในเครือข่าย ต้องขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ โดยต้องระบุข้อมูลดังนี้
 - ๒.๙.๑ หมายเลข Port ที่ต้องการขอให้เปิด
 - ๒.๙.๒ หมายเลข IP Address ของปลายทางที่ต้องการติดต่อสื่อสาร

๒.๙.๓ วัตถุประสงค์ หรือชื่อแอปพลิเคชันที่ต้องการใช้งานผ่าน Port นั้นๆ

๒.๙.๔ วันที่เริ่มใช้ และวันที่สิ้นสุดการใช้

๒.๑๐ จะต้องมีการสำรองข้อมูลการกำหนดค่าต่างๆ ของอุปกรณ์ไฟร์วอลล์เป็นประจำทุกสัปดาห์ หรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงค่า

๒.๑๑ เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการระบบงานสารสนเทศต่างๆ จะต้องไม่อนุญาตให้มีการเชื่อมต่อเพื่อใช้งานอินเทอร์เน็ต เว้นแต่มีความจำเป็น โดยจะต้องกำหนดเป็นกรณีไป

๒.๑๒ กรมป่าไม้ มีสิทธิ์ที่จะระงับหรือบล็อกการใช้งานของเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายที่มีพฤติกรรมการใช้งานที่ขัดต่อนโยบาย ประกาศ ระเบียบของกรมป่าไม้ หรือกฎหมาย หรืออาจทำให้เกิดการทำงานของโปรแกรม ที่มี ความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ จนกว่าจะได้รับการแก้ไข

๒.๑๓ ภายหลังจากอนุญาตให้ใช้งานหากพบว่ามีการใช้งานที่ขัดต่อนโยบาย ประกาศระเบียบของกรมป่าไม้ หรือกฎหมาย หรืออาจจะทำให้เกิดความเสียหายด้านความปลอดภัยต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบสารสนเทศของหน่วยงาน ทางศูนย์สารสนเทศจะยกเลิกการให้บริการทันที

๒.๑๔ การเชื่อมต่อในลักษณะของการ Remote Login จากภายนอกมายังเครื่องแม่ข่าย หรืออุปกรณ์เครือข่ายภายใน จะต้องบันทึกรายการของการดำเนินการตามแบบการขออนุญาตดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและอุปกรณ์เครือข่าย และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมป่าไม้ก่อน

นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail Policy)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการการใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายขององค์กร ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานต้องเข้าใจกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ผู้ดูแลระบบเครือข่ายวางไว้ ไม่ละเมิดสิทธิกระทำการใดๆ ที่จะสร้างปัญหา หรือไม่เคารพกฎเกณฑ์ที่วางไว้ และจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ดูแลระบบเครือข่ายนั้นอย่างเคร่งครัด จะทำให้การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายเป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

๒. แนวทางปฏิบัติในการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์

ผู้ใช้งานระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ของกรมป่าไม้ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

- ๒.๑ ในการลงทะเบียนบัญชีผู้ใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ต้องทำการกรอกข้อมูลคำขอเข้าใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ของหน่วยงาน โดยยื่นคำขอกับเจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศ กรมป่าไม้
- ๒.๒ เมื่อมีการเข้าสู่ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในครั้งแรกนั้น ควรเปลี่ยนรหัสผ่านโดยทันที
- ๒.๓ ไม่ควรบันทึกหรือเก็บรหัสผ่านไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ หรือเก็บไว้ในที่ที่สังเกตได้
- ๒.๔ ควรเปลี่ยนรหัสผ่านทุก ๓-๖ เดือน
- ๒.๕ ไม่ใช้ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail address) ของผู้อื่นเพื่ออ่านหรือรับหรือส่งข้อความ ยกเว้นแต่จะได้รับการยินยอมจากเจ้าของผู้ใช้บริการและให้ถือว่าเจ้าของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นผู้รับผิดชอบต่อการใช้งานในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของตน
- ๒.๖ การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ให้กับผู้รับบริการ หรือตามภารกิจของกรมป่าไม้ ผู้ใช้งานจะต้องใช้ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของป่าไม้เท่านั้น ห้ามไม่ให้ใช้ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์อื่น เว้นแต่ในกรณีที่ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของกรมป่าไม้ ขัดข้องและได้รับการอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาแล้วเท่านั้น
- ๒.๗ การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ใช้งานต้องไม่ปลอมแปลงชื่อบัญชีผู้ส่ง
- ๒.๘ การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ต้องใช้ภาษาสุภาพ ไม่ขัดต่อจริยธรรม ไม่ทำการปลุกปั่น ยั่วยุ เสียดสี ส่อไปในทางผิดกฎหมาย และผู้ใช้งานต้องไม่ส่งข้อความที่เป็นความเห็นส่วนบุคคล โดยอ้างว่าเป็นความเห็นของกรมป่าไม้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อกรมป่าไม้
- ๒.๙ ห้ามใช้ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของกรมป่าไม้ เพื่อเผยแพร่ ข้อมูลข้อมูลรูปภาพ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งมีลักษณะขัดต่อศีลธรรม ความมั่นคงของประเทศ กฎหมาย หรือกระทบต่อการดำเนินงานของกรมป่าไม้ ตลอดจนเป็นการรบกวนผู้ใช้งานอื่นรวมทั้งผู้รับบริการของกรมป่าไม้

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๒.๑๐ การส่งข้อมูลที่เป็นความลับ ไม่ควรระบุความสำคัญของข้อมูลลงในหัวข้อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
- ๒.๑๑ การแนบไฟล์ข้อมูล สามารถแนบไฟล์ได้ไม่เกิน ๑๐ เมกะไบต์
- ๒.๑๒ ห้ามส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่มีลักษณะเป็นจดหมายขยะ (Spam Mail)
- ๒.๑๓ ห้ามส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่มีลักษณะเป็นจดหมายลูกโซ่ (Chain Letter)
- ๒.๑๔ ห้ามส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่มีไวรัสไปให้กับบุคคลอื่นโดยเจตนา
- ๒.๑๕ หลังจากการใช้งานระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เสร็จสิ้นควรออกจากระบบ (Logout) ทุกครั้ง

นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของอินเทอร์เน็ต (Internet Security Policy)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการการใช้งานอินเทอร์เน็ตของกรมป่าไม้ ซึ่งผู้ใช้งานต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งานอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้จะต้องเข้าใจกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ผู้ดูแลระบบเครือข่ายวางไว้ ไม่ละเมิดสิทธิกระทำการใดๆ ที่จะสร้างปัญหา หรือไม่เคารพกฎเกณฑ์ที่วางไว้ และจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ดูแลระบบเครือข่ายนั้นอย่างเคร่งครัด จะทำให้การใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

๒. แนวทางปฏิบัติในการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ผู้ใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกรมป่าไม้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

- ๒.๑ การลงทะเบียนบัญชีผู้ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ต้องทำการกรอกข้อมูลคำขอใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของหน่วยงาน โดยยื่นคำขอกับเจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศ กรมป่าไม้ โดยผู้ใช้งานต้องเป็นบุคลากรสังกัดกรมป่าไม้ สำหรับบุคคลภายนอกจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
- ๒.๒ ไม่ใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของหน่วยงาน เพื่อหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เป็นการส่วนตัว บุคคล และทำการเข้าสู่เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม เช่น เว็บไซต์ที่ขัดต่อศีลธรรม เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาอันอาจกระทบกระเทือนหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หรือเว็บไซต์ที่เป็นภัยต่อสังคม หรือละเมิดสิทธิของผู้อื่น หรือข้อมูลที่สามารถก่อให้เกิดความเสียหายให้กับหน่วยงาน
- ๒.๓ ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตพึงใช้ข้อมูลที่สุดภาพ ตามธรรมเนียมปฏิบัติในการใช้บริการ และต้องรับผิดชอบต่อข้อมูลของตนเอง ทั้งที่เก็บไว้บนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล เครื่องแม่ข่าย หรือข้อมูลที่ส่งผ่านระบบเครือข่าย
- ๒.๔ ผู้ใช้งานต้องไม่ให้ผู้อื่นใช้งานผ่านบัญชีของตนโดยเด็ดขาด หากเกิดปัญหา เช่นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือการเก็บข้อมูลที่ผิดกฎหมาย เจ้าของบัญชีผู้ใช้นั้นต้องเป็นผู้รับผิดชอบ
- ๒.๕ ห้ามเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เป็นความลับเกี่ยวกับงานของหน่วยงานที่ยังไม่ได้ประกาศอย่างเป็นทางการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
- ๒.๖ ระมัดระวังการดาวน์โหลด โปรแกรมใช้งานจากระบบอินเทอร์เน็ต การดาวน์โหลด การอัปเดต (Update) โปรแกรมต่างๆ ต้องเป็นไปโดยไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ ไม่ดาวน์โหลดไฟล์ขนาดใหญ่ แต่หากมีความจำเป็นให้ปฏิบัติงานนอกเวลาทำงาน
- ๒.๗ ในการใช้งานกระดานสนทนาอิเล็กทรอนิกส์ ไม่เปิดเผยข้อมูลที่สำคัญและเป็นความลับของหน่วยงาน ไม่เสนอความคิดเห็น หรือใช้ข้อมูลที่ยั่วยุ ให้ร้าย ที่จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของหน่วยงาน การทำลายความสัมพันธ์กับบุคลากรของหน่วยงานอื่นๆ

- ๒.๘ หลังจากใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตเสร็จแล้ว ให้ปิดเว็บเบราว์เซอร์ที่ใช้งาน และออกจาก
การเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยการ Logout จากการ Authentication เพื่อป้องกันการ
การใช้งานโดยบุคคลอื่นๆ

นโยบายความมั่นคงปลอดภัยของการตรวจจับการบุกรุก
(Intrusion Detection System / Intrusion Prevention System Policy: IDS/IPS Policy)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันทรัพยากร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลบนเครือข่ายภายในกรมป่าไม้ ให้มีความมั่นคงปลอดภัย

๒. แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบการบุกรุกเครือข่าย

แนวทางการปฏิบัติและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการบุกรุกเครือข่าย เป็นดังนี้

- ๒.๑ มีการกำหนด IDS/IPS Policy ครอบคลุมทุกโฮสต์ (Host) ในเครือข่ายของกรมป่าไม้ และเครือข่ายข้อมูลทั้งหมด รวมถึงเส้นทางที่ข้อมูลอาจเดินทาง ซึ่งไม่อยู่ในเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ทุกเส้นทาง
- ๒.๒ ระบบทั้งหมดที่สามารถเข้าถึงได้จากอินเทอร์เน็ตหรือที่สาธารณะจะต้องผ่านการตรวจสอบจากระบบ IDS/IPS
- ๒.๓ ระบบทั้งหมดใน DMZ จะต้องได้รับการตรวจสอบรูปแบบการให้บริการก่อนการติดตั้ง และเปิดให้บริการ
- ๒.๔ โฮสต์และเครือข่ายทั้งหมดที่มีการส่งผ่านข้อมูลผ่าน IDS/IPS จะต้องมีการบันทึกผลการตรวจสอบ
- ๒.๕ มีการตรวจสอบและ Update Patch/Signature ของ IDS/IPS เป็นประจำ
- ๒.๖ มีการตรวจสอบเหตุการณ์ ข้อมูลจราจร พฤติกรรมการใช้งาน กิจกรรม และบันทึกปริมาณข้อมูลเข้าใช้งานเครือข่ายเป็นประจำทุกวันโดยผู้ดูแลระบบ
- ๒.๗ IDS/IPS จะทำงานภายใต้กฎควบคุมพื้นฐานของไฟร์วอลล์ ที่ใช้ในการเข้าถึงเครือข่ายของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตามปกติ
- ๒.๘ เครื่องแม่ข่ายที่มีการติดตั้ง host-based IDS จะต้องมีการตรวจสอบข้อมูลประจำวัน
- ๒.๙ พฤติกรรมการใช้งาน กิจกรรม หรือเหตุการณ์ทั้งหมด ที่มีความเสี่ยงต่อการบุกรุก การโจมตีระบบ พฤติกรรมที่น่าสงสัย หรือการพยายามเข้าระบบ ทั้งที่ประสบความสำเร็จ และไม่ประสบความสำเร็จ จะต้องมีการรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันทีที่ตรวจพบ
- ๒.๑๐ พฤติกรรม กิจกรรมที่น่าสงสัย หรือระบบการทำงานที่ผิดปกติ ที่ถูกค้นพบ จะต้องมีการรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ
- ๒.๑๑ การตรวจสอบการบุกรุกทั้งหมดจะต้องเก็บบันทึกข้อมูลไว้ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน
- ๒.๑๒ มีรูปแบบการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ รายงานผลการตรวจพบของเหตุการณ์ต่างๆ ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อลดความเสียหาย ลบซอฟต์แวร์มัลแวร์ร้ายที่ตรวจพบ ป้องกันเหตุการณ์ที่อาจเกิดอีกในอนาคต และดำเนินการตามแผน
- ๒.๑๓ ศูนย์สารสนเทศ มีสิทธิ์ในการยุติการเชื่อมต่อเครือข่ายของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบุกรุกระบบ โดยไม่ต้องมีการแจ้งแก่ผู้ใช้งานล่วงหน้า
- ๒.๑๔ ผู้ที่ถูกตรวจสอบว่าพยายามกระทำการอันใดที่เป็นการละเมิดนโยบายของกรมป่าไม้ การพยายามเข้าถึงระบบโดยมิชอบ การโจมตีระบบ หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อ

กรมป่าไม้

กองบริหารภาคทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การทำงานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ จะถูกระงับการใช้เครือข่ายทันที หากการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือเป็นการกระทำที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูล และทรัพยากรระบบของกรมป่าไม้ จะต้องถูกดำเนินคดีตามขั้นตอนของกฎหมาย

การบริหารจัดการซอฟต์แวร์และลิขสิทธิ์ และการป้องกันโปรแกรมไม่ประสงค์ดี (Software Licensing and intellectual property and Preventing MalWare)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันทรัพยากร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลบนเครือข่ายภายในกรมป่าไม้ ให้ความมั่นคงปลอดภัย

๒. แนวทางการบริหารจัดการซอฟต์แวร์และลิขสิทธิ์ และการป้องกันโปรแกรมไม่ประสงค์ดี

แนวทางการปฏิบัติและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการบุกรุกเครือข่าย เป็นดังนี้

๑. กรมป่าไม้ ได้ให้ความสำคัญต่อเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ดังนั้นซอฟต์แวร์ที่หน่วยงานอนุญาตให้ใช้งานหรือที่หน่วยงานมีลิขสิทธิ์ ผู้ใช้งานสามารถขอใช้งานได้ตามหน้าที่ความจำเป็น และห้ามมิให้ผู้ใช้งานทำการติดตั้งหรือใช้งานซอฟต์แวร์อื่นใดที่ไม่มีลิขสิทธิ์ หากมีการตรวจสอบพบความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ ถือว่าเป็นความผิดส่วนบุคคล ผู้ใช้งานจะต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

๒. ซอฟต์แวร์ (Software) ที่หน่วยงานได้จัดเตรียมไว้ให้ผู้ใช้งาน ถือเป็นสิ่งจำเป็นต่อการทำงานห้ามมิให้ผู้ใช้งานทำการ ถอดถอน เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือทำสำเนาเพื่อนำไปใช้งานที่อื่น ๆ ยกเว้นได้รับการอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายที่มีสิทธิในลิขสิทธิ์

๓. คอมพิวเตอร์ของผู้ใช้งานติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ (Anti virus) ตามที่หน่วยงานได้ประกาศให้ใช้ เว้นแต่คอมพิวเตอร์นั้นเป็นเครื่องเพื่อการศึกษา โดยต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงาน

๔. บรรดาข้อมูล ไฟล์ ซอฟต์แวร์ หรือสิ่งอื่นใด ที่ได้รับจากผู้ใช้งานอื่นต้องได้รับการตรวจสอบไวรัสคอมพิวเตอร์และโปรแกรมไม่ประสงค์ดีก่อนนำมาใช้งานหรือเก็บบันทึกทุกครั้ง

๕. ผู้ใช้งานต้องทำการปรับปรุงข้อมูล สำหรับตรวจสอบและปรับปรุงระบบปฏิบัติการ (Update patch) ให้ใหม่เสมอ เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

๖. ผู้ใช้งานต้องพึงระวังไวรัสและโปรแกรมไม่ประสงค์ดีตลอดเวลา รวมทั้งเมื่อพบสิ่งผิดปกติ ผู้ใช้งานต้องแจ้งเหตุแก่ผู้ดูแลระบบ

๗. เมื่อผู้ใช้งานพบว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ติดไวรัส ผู้ใช้งานต้องไม่เชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์เข้าสู่เครือข่าย และต้องแจ้งแก่ผู้ดูแลระบบ

๘. ห้ามลักลอบทำสำเนา เปลี่ยนแปลง ลบทิ้ง ซึ่งข้อมูล ข้อความ เอกสาร หรือสิ่งใด ๆ ที่เป็นสินทรัพย์ของหน่วยงาน หรือของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงาน

๙. ห้ามทำการเผยแพร่ไวรัสคอมพิวเตอร์ มัลแวร์ หรือโปรแกรมอันตรายใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายมาสู่สินทรัพย์ของหน่วยงาน สิทธิที่จะพัฒนาโปรแกรมหรือฮาร์ดแวร์ใด ๆ สามารถดำเนินการได้แต่ต้องไม่ดำเนินการดังนี้

๙.๑ พัฒนาโปรแกรมหรือฮาร์ดแวร์ใด ๆ ที่จะทำลายกลไกรักษาความปลอดภัยระบบรวมทั้งการกระทำในลักษณะเป็นการแอบใช้รหัสผ่าน การลักลอบทำสำเนาข้อมูลบุคคลอื่นหรือแสร้งทำเป็นของบุคคลอื่น

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙.๒ พัฒนาโปรแกรมหรือฮาร์ดแวร์ใด ๆ ซึ่งทำให้ผู้ใช้งานมีสิทธิและลำดับความสำคัญในการครอบครองทรัพยากรระบบมากกว่าผู้ใช้งานอื่น

๙.๓ พัฒนาโปรแกรมใดที่จะทำซ้ำตัวโปรแกรมหรือแฝงตัวโปรแกรมไปกับโปรแกรมอื่นในลักษณะเช่นเดียวกับหนอนหรือไวรัสคอมพิวเตอร์

๙.๔ พัฒนาโปรแกรมหรือฮาร์ดแวร์ใด ๆ ที่จะทำลายระบบจำกัดสิทธิการใช้ (License) ซอฟต์แวร์

๙.๕ นำเสนอข้อมูลที่ผิดกฎหมาย ละเมิดลิขสิทธิ์แสดงข้อความรูปภาพไม่เหมาะสมหรือขัดต่อศีลธรรมประเพณีอันดีงามของประเทศไทย กรณีที่ผู้ใช้งานสร้างเว็บเพจบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์

๑๐. การพัฒนาซอฟต์แวร์โดยหน่วยงานภายนอก (Outsourced software development)

๑๐.๑ จัดให้มีการควบคุมโครงการพัฒนาซอฟต์แวร์โดยผู้รับจ้างให้บริการจากภายนอก

๑๐.๒ พิจารณาระบุว่าใครจะเป็นผู้มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับซอร์สโค้ดในการพัฒนาซอฟต์แวร์โดยผู้รับจ้างให้บริการจากภายนอก

๑๐.๓ พิจารณากำหนดเรื่องการสงวนสิทธิ์ที่จะตรวจสอบด้านคุณภาพและความถูกต้องของซอฟต์แวร์ที่จะมีการพัฒนาโดยผู้ให้บริการภายนอก โดยระบุไว้ในสัญญาจ้างที่ทำกับผู้ให้บริการภายนอกนั้น

๑๐.๔ ให้มีการตรวจสอบโปรแกรมไม่ประสงค์ดี ในซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ที่จะทำการติดตั้งก่อนดำเนินการติดตั้ง

๑๐.๕ หลังจากการส่งมอบการพัฒนาซอฟต์แวร์จากหน่วยงานภายนอก หน่วยงานต้องดำเนินการเปลี่ยนรหัสผ่านต่าง ๆ

นโยบายหน้าที่และความรับผิดชอบ (Policies and responsibilities)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับสูง ผู้อำนวยการ หัวหน้า เจ้าหน้าที่ ตลอดจนผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบด้านสารสนเทศ

๒. แนวปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบ

๑. ระดับนโยบาย ผู้รับผิดชอบ ได้แก่

- ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CSO/CIO)
- ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเทียบเท่าระดับผู้อำนวยการ

๑.๑ รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย ให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา ตลอดจนติดตาม กำกับดูแล ควบคุมตรวจสอบเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติ

๑.๒ รับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหาย หรืออันตรายที่เกิดขึ้นกรณีระบบ คอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหาย หรืออันตรายใด ๆ แก่องค์กร หรือผู้หนึ่งผู้ใดอันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตาม นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

๒. ระดับบริหาร ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม/หัวหน้าศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเทียบเท่าหัวหน้ากลุ่ม

๒.๑ รับผิดชอบ กำกับ ดูแลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติ ตลอดจนศึกษา ทบทวน วางแผนติดตามการบริหารความเสี่ยง และระบบรักษาความปลอดภัยฐานข้อมูลและ เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๒ รับผิดชอบในการควบคุม ดูแล รักษาความปลอดภัย ระบบสารสนเทศและ ระบบฐานข้อมูล

๓. ระดับปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ได้แก่

- ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่จากหัวหน้าส่วนราชการกรมป่าไม้ เช่น นักวิชาการคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่เครื่องคอมพิวเตอร์

๓.๑ ปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้าน สารสนเทศ

๓.๒ ประสานการปฏิบัติงานตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาระบบความมั่นคง ปลอดภัยของฐานข้อมูลและสารสนเทศจากสถานการณ์ความไม่แน่นอนและภัยพิบัติ

๓.๓ รับผิดชอบควบคุม ดูแล รักษาความปลอดภัย และบำรุงรักษา ระบบเครื่อง คอมพิวเตอร์ระบบเครือข่าย ห้องควบคุมระบบเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ ข่าย

๓.๔ ทำการสำรองข้อมูลและเรียกคืนข้อมูล (Backup and Recovery) ตามรอบ ระยะเวลาที่กำหนด

๓.๕ ป้องกันการถูกเจาะระบบ และแก้ไขปัญหาการถูกเจาะเข้าระบบฐานข้อมูล จากบุคคลภายนอก (Hacker) โดยไม่ได้รับอนุญาต

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๖ รับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัย ระบบอินเทอร์เน็ต

๓.๗ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
ด้านสารสนเทศของกรมป่าไม้

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายความมั่นคงปลอดภัยของการสำรองข้อมูล (Backup Policy)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดเป็นมาตรการในการสำรองข้อมูลเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) อุปกรณ์หลักที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงระบบเครือข่าย และเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน หรือกรณีมีเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสารสนเทศ ให้สามารถกู้กลับคืนได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

๒. แนวทางปฏิบัติในการสำรองข้อมูล

๒.๑ ด้านการสำรองข้อมูล

- ๒.๑.๑ ผู้ดูแลระบบ ต้องคัดเลือกและจัดทำระบบสำรองที่เหมาะสมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานที่เหมาะสม ดังนี้
- ๒.๑.๒ ระบบงานหลักที่มีความสำคัญระดับเครื่องจักรให้สำรองข้อมูลแบบ Full System Backup และ Full Data Backup (เดือนละ ๑ ครั้ง)
 - ๒.๑.๒.๑ ระบบงานหลักที่มีความสำคัญระดับกลางให้สำรองข้อมูลแบบ Full Data Backup (สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง)
 - ๒.๑.๒.๒ ระบบงานหลักที่มีความสำคัญระดับพื้นฐานให้สำรองข้อมูลแบบ Incremental Backup (เฉพาะส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงแต่ละวัน)
- ๒.๑.๓ จัดเก็บข้อมูลที่สำรอง ต้องกำหนดวันที่ เวลาที่สำรองข้อมูลและ ผู้รับผิดชอบในการสำรองข้อมูลไว้อย่างชัดเจน
- ๒.๑.๔ ผู้ดูแลระบบ ต้องตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ในการ Backup
- ๒.๑.๕ การจัดทำบันทึกการสำรองข้อมูล (Operator Logs) ผู้ดูแลระบบต้อง บันทึกรายละเอียดการสำรองข้อมูล ได้แก่ เวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด ชื่อผู้สำรอง ชนิดของข้อมูลที่บันทึก เป็นต้น และรายงานให้ผู้เฝ้าระวังการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศทราบ
- ๒.๑.๖ การรายงานข้อผิดพลาด (Fault Logging) ผู้ดูแลระบบคอมพิวเตอร์ ต้องทำรายงานข้อผิดพลาดจากการสำรองข้อมูลที่เกิดขึ้น รวมทั้งวิธีการที่ใช้แก้ไขด้วย
- ๒.๑.๗ ในกรณีพบปัญหาในการสำรองข้อมูลจนเป็นเหตุไม่สามารถดำเนินการสำรองข้อมูลอย่างสมบูรณ์ได้ ให้ผู้ดูแลระบบดำเนินการแก้ไขปัญหา และสรุปผลการแก้ไขปัญหา และรายงานต่อผู้เฝ้าระวังการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๒.๑.๘ การเข้ารหัสข้อมูลสำคัญในการสำรองข้อมูล (Encrypted Backup) ผู้ดูแลระบบ ต้องจัดให้มีการเข้ารหัสข้อมูลสำรองที่สำคัญ โดยการใช้เทคโนโลยีการเข้ารหัสที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้ข้อมูลที่สำรองเหล่านั้นถูกเปิดเผย

- ๒.๑.๙ ต้องจัดเก็บข้อมูลที่สามารถไว้ในสถานที่เก็บข้อมูลสำรอง ซึ่งติดตั้งแยกสถานที่กับห้องควบคุมระบบเครือข่าย เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของกรมฯ ในการป้องกันไม่ให้ข้อมูลสูญหายเมื่อเกิดภัยพิบัติ และสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง
- ๒.๑.๑๐ ผู้ดูแลระบบ ดำเนินการตามกระบวนการสำรองข้อมูลสำหรับแต่ละระบบสารสนเทศโดยเคร่งครัด
- ๒.๑.๑๑ ผู้ดูแลระบบ ทำการทบทวนข้อมูลที่มีการสำรองอย่างน้อยทุก ๖ เดือน
- ๒.๑.๑๒ ผู้ดูแลระบบ ทำการทดสอบข้อมูลระบบสารสนเทศที่สำรองไว้อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒.๒ ด้านการกู้คืนระบบ

- ๒.๒.๑ ในกรณีที่พบปัญหาที่อาจสร้างความเสียหายต่อระบบคอมพิวเตอร์และ/หรือระบบเครือข่าย จนเป็นเหตุทำให้ต้องดำเนินการกู้คืนระบบ ให้ผู้ดูแลระบบคอมพิวเตอร์และ/หรือผู้ดูแลระบบเครือข่ายดำเนินการแก้ไข และรายงานผลการแก้ไขพร้อมทั้งบันทึกและให้รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานต่อผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศทราบ
- ๒.๒.๒ ให้ใช้ข้อมูลที่ทันสมัยที่สุด (Lastest Update) ที่ได้สำรองไว้หรือตามความเหมาะสมเพื่อกู้คืนระบบ
- ๒.๒.๓ หากความเสียหายที่เกิดขึ้นกับระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบเครือข่ายกระทบต่อการให้บริการ หรือการใช้งานของผู้ใช้ระบบ ให้แจ้งให้ผู้ใช้ทราบทันที พร้อมทั้งรายงานความคืบหน้าการกู้คืนระบบเป็นระยะ จนกว่าจะดำเนินการเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์

นโยบายการบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามระดับชั้นความลับ (Management policy based data access class secret)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดเป็นมาตรการ การเข้าถึงข้อมูลตามระดับชั้นความลับ ซึ่งเบื้องต้นกรมป่าไม้ ใช้แนวทางตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการกำหนดชั้นความลับของข้อมูล

๒. แนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามระดับชั้นความลับ

๒.๑ การจัดแบ่งประเภทของข้อมูล

๒.๑.๑ ข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหาร

๒.๑.๒ ข้อมูลสารสนเทศด้านการให้บริการ

๒.๒ ผู้ใช้งาน ต้องจัดการกับข้อมูลตามชั้นความลับของข้อมูล ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศได้กำหนดชั้นความลับของข้อมูลเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

๒.๒.๑ ลับ (Top secret/Secret/Confidential)

๒.๒.๒ ใช้ภายในเท่านั้น (Internal use)

๒.๒.๓ ส่วนบุคคล (Personal)

๒.๒.๔ เปิดเผยได้ (Public)

๒.๓ ผู้ใช้งาน พิจารณาจากองค์ประกอบต่อไปนี้เพื่อเป็นแนวทางกำหนดชั้นความลับของข้อมูล

๒.๓.๑ ความสำคัญของเนื้อหา เช่น เนื้อหาของข้อมูลนั้นมีความสำคัญต่อ ความสำเร็จของงานตามภารกิจของกรมฯ มากน้อยเพียงใด หากมีความสำคัญสูง ข้อมูลนั้นจะสามารถจัดอยู่ในชั้นความลับประเภทใช้ภายในเท่านั้น หรือลับ เป็นต้น

๒.๓.๒ แหล่งที่มาของข้อมูล เช่น หากข้อมูลนั้นมาจากภายนอกและเป็นข้อมูลลับ ชั้นความลับก็จะต้องคงไว้เช่นเดิม หรือหากข้อมูลนั้นมาจากอินเทอร์เน็ต ชั้นความลับก็จะเป็นประเภทเปิดเผยได้ เป็นต้น

๒.๓.๓ วิธีการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น หากข้อมูลนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ หากถูกเปิดเผยจะส่งผลกระทบด้านการเงินของกรมฯ ดังนั้นข้อมูลนี้จะอยู่ในประเภทลับ เป็นต้น

๒.๓.๔ จำนวนบุคลากรที่ควรรับทราบ เช่น หากข้อมูลนั้นสามารถเปิดเผยต่อผู้ใช้งาน ข้อมูลเป็นจำนวนมาก ชั้นความลับจะเป็นข้อมูลเปิดเผยได้ เป็นต้น

๒.๓.๕ ผลกระทบหากมีการเปิดเผย เช่น หากข้อมูลนั้นถูกเปิดเผยจะมีผลกระทบด้านชื่อเสียงและภาพลักษณ์ ด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่องค์กรต้องปฏิบัติตาม หรือด้านการมีส่วนได้ส่วนเสียของผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นข้อมูลจะสามารถจัดอยู่ในชั้นความลับประเภทใช้ภายในเท่านั้น หรือลับ เป็นต้น

๒.๓.๖ หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในฐานะเจ้าของเรื่อง เช่น ข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลลับที่มาจากเจ้าของเรื่องใด จะต้องคงชั้นความลับไว้เช่นเดิม การนำไปใช้งานควรขออนุญาตจากผู้ที่เป็

๓. ลำดับชั้นความลับของข้อมูล “ลับ” ได้แก่ ลับ ลับมาก หรือลับที่สุด เจ้าของข้อมูล พิจารณาเกณฑ์ต่อไปนี้นำเพิ่มเติมเพื่อกำหนดชั้นความลับที่ถูกต้อง

๓.๑.๑ ลับที่สุด หมายความว่า ข้อมูลลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรงที่สุด

๓.๑.๒ ลับมาก หมายความว่า ข้อมูลลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรง

๓.๑.๓ ลับ หมายความว่า ข้อมูลลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐ

๔. การเข้าถึงสารสนเทศ สามารถเข้าถึงระบบงานต่างๆ ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมงโดย ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต

๕. การดำเนินการกับข้อมูลลับ (ถ้ามี) เจ้าของข้อมูลลับฯ ดำเนินการจัดทำทะเบียนข้อมูล กับตนเองดูแลหรือรับผิดชอบ ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วย

- ชื่อของข้อมูล
- ชั้นความลับ
- ชื่อเจ้าของข้อมูลลับ
- เหตุผลประกอบการกำหนดชั้นความลับ
- หน่วยงานภายในที่สามารถเข้าถึงได้
- สถานที่จัดเก็บข้อมูล
- ระบบงานที่ใช้จัดเก็บข้อมูล
- ระยะเวลาการเก็บรักษาข้อมูล
- ระยะเวลาการเข้าถึง

ข้อมูลความลับทั้งหมดให้ผู้รับผิดชอบในการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นผู้เก็บรักษา

๖. พิจารณาปรับชั้นความลับ (ปรับลด เพิ่ม หรือยกเลิกชั้นความลับ) ตามความจำเป็น ปรับปรุงทะเบียนข้อมูลลับให้ถูกต้องและทันสมัย และต้องแจ้งให้หน่วยงานที่สามารถเข้าถึงข้อมูล หรือที่ได้รับการแจกจ่ายทราบด้วยทุกครั้ง เพื่อแก้ไขชั้นความลับให้ถูกต้อง

๗. ในการจัดทำหรือจัดเตรียมข้อมูลลับ ให้ผู้ใช้งานปฏิบัติตามนี้

๗.๑ จัดทำหรือจัดเตรียมข้อมูลในสถานที่ที่ปลอดภัย เช่น จัดทำในสำนักงาน ไม่ทำใน สถานที่ที่เป็นสาธารณะ ซึ่งบุคคลภายนอกสามารถมองเห็นข้อมูลที่จัดทำได้ และจำกัดผู้ที่เป็น ผู้ดำเนินการจัดทำ

๗.๒ ในการจัดทำข้อมูลลับซึ่งใช้กระดาษหรือวัสดุชั่วคราว เช่น กระดาษร่าง กระดาษ คาร์บอน ต้องทำลายกระดาษหรือวัสดุนั้นทันทีที่จัดทำเสร็จเรียบร้อย ถ้าเป็นการจัดทำโดยใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์ จะต้องทำการลบ หรือทำลายสื่อบันทึกข้อมูลจนไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ (ดูวิธีการทำลายในตารางแสดงแนวทางปฏิบัติในการทำลายข้อมูลบนสื่อบันทึกข้อมูล) หากไม่ ทำลาย ต้องเก็บรักษาไว้ในสถานที่ที่ปลอดภัย

๗.๓ จัดทำข้อมูลโดยแสดงเลขที่หน้าของจำนวนหน้าทั้งหมดไว้ในทุกหน้าของข้อมูลลับ และแสดงไว้ในส่วนที่สามารถเห็นได้ชัดเจน เช่น มุมขวาด้านบนของเอกสาร (การบันทึกเลขหน้า มีจุดประสงค์เพื่อให้ทราบว่าข้อมูลลับนั้นเป็นหน้าใดของจำนวนทั้งหมดกี่หน้า หากมีการสูญหายไป หน้าใดหน้าหนึ่งจะได้ทราบและสามารถติดตามหาผู้ละเมิดและหาทางลดหรือแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้นได้)

๗.๔ โปรแกรมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่พัฒนาแล้วเสร็จ ให้ผู้ดูแลระบบส่งมอบข้อมูล source code ให้กับผู้รับผิดชอบในการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

๘. ในการแสดงชั้นความลับบนข้อมูลลับ ให้ปฏิบัติดังนี้

๘.๑ แสดงชั้นความลับของข้อมูล (ซึ่งประกอบด้วย “ลับ” “ลับมาก” หรือ “ลับที่สุด”) ให้ปรากฏเห็นอย่างเด่นชัดทั้งข้อมูลที่มีสภาพเป็นกระดาษ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ เทป External Harddisk Flash Drive แผ่น CD/DVD หรือข้อมูลลับที่อยู่ในรูปแบบอื่นๆ

๘.๒ แสดงชั้นความลับบนเอกสารลับในทุกหน้าของเอกสารให้ปรากฏเห็นอย่างเด่นชัด

๙. ในการทำสำเนาหรือแจกจ่ายข้อมูลลับ ให้ปฏิบัติดังนี้

๙.๑ ทำสำเนาหรือแจกจ่ายข้อมูลลับให้แก่ผู้รับปลายทาง ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลตามที่ระบุไว้ในทะเบียนข้อมูลลับ หรือสามารถแจกจ่ายให้ได้ตามความจำเป็นในการเข้าถึงข้อมูลนั้น

๙.๒ แจ้งให้หน่วยงานภายนอกที่อนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลลับนั้นได้ ว่าไม่อนุญาตให้ทำสำเนาเพิ่มเติม เว้นเสียแต่ได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจลงนามอนุญาตก่อน

๑๐. ในการเก็บรักษาเอกสารลับ ให้ปฏิบัติดังนี้

๑๐.๑ จัดเก็บเอกสารลับไว้ในแฟ้มข้อมูลลับ และนำไปเก็บไว้ในตู้เอกสารลับโดยแยกเก็บเป็นแต่ละเรื่องหรือแต่ละหัวข้อ

๑๐.๒ ไม่จัดเก็บเอกสารลับร่วมกับเอกสารที่อยู่ในชั้นความลับอื่นๆ เช่น ข้อมูลใช้ภายในเท่านั้น ข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลที่เปิดเผยได้

๑๐.๓ จัดเก็บแฟ้มข้อมูลลับไว้ในตู้และปิดล็อกด้วยกุญแจที่มั่นคง

๑๑. ในกรณียืมหรือขอเข้าถึงข้อมูลลับ ให้ปฏิบัติดังนี้

๑๑.๑ เมื่อมีการขอยืมหรือขอเข้าถึงข้อมูลลับโดยผู้อื่นที่ไม่ได้เป็นผู้มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลตามทะเบียนข้อมูลลับ ให้หัวหน้าหน่วยงานภายใน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยืม หรือขอเข้าถึงก่อนว่าเป็นผู้มีหลักฐานการยืมหรือการขอเข้าถึงข้อมูลนั้นด้วย แจ้งให้ผู้ยืมหรือขอเข้าถึงทราบว่าห้ามทำการสำเนาเพิ่มเติม

๑๑.๒ เมื่อหมดความจำเป็นในการใช้งานแล้ว หัวหน้าหน่วยงานภายในกำหนดให้ผู้ขอยืมจัดส่งข้อมูลนั้นกลับคืนมาโดยทันที สำหรับกรณีการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทำการยกเลิกบัญชีผู้ใช้งานที่ขอเข้าถึงข้อมูลลับโดยทันที

๑๒. ในการส่งเอกสารลับ ให้ปฏิบัติตามระเบียบการส่งเอกสารลับของกรมฯ ตรวจสอบการส่งที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ของผู้รับปลายทางให้ถูกต้องก่อนจัดส่งไฟล์นั้นไปยังผู้รับเพื่อป้องกันการส่งผิดตัวบุคคล

๑๓. ในการทำลายข้อมูลลับ ให้ปฏิบัติตามแนวทางการทำลายข้อมูลบนสื่อบันทึกข้อมูลประเภทต่างๆ

ประเภท สื่อบันทึกข้อมูล	วิธีการทำลาย แบบไม่นำกลับมาใช้อีก	วิธีการทำลาย แบบนำกลับมาใช้ได้
Flash Drive	ใช้วิธีการทุบหรือบดให้เสียหาย	ใช้วิธีการทำลายข้อมูลตามมาตรฐาน กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา DOD ๕๒๐๐-๓๓-M
กระดาษ	ใช้วิธีการหั่นด้วยเครื่องหั่นทำลาย เอกสาร	-
แผ่น CD/DVD	ใช้วิธีการหั่นด้วยเครื่องหั่นทำลาย CD/DVD	-
เทป	ใช้วิธีการทุบหรือบดให้เสียหาย หรือเผาทำลาย	-
ฮาร์ดดิสก์	ใช้วิธีการทุบหรือบดให้เสียหาย หรือเผาทำลาย	ใช้วิธีการทำลายข้อมูลตามมาตรฐาน กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา DOD ๕๒๐๐-๓๓-M

๑๔. ในการจัดการกับไฟล์ข้อมูลลับ ให้ปฏิบัติดังนี้

๑๔.๑ จัดหมวดหมู่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นความลับ หรือที่มีระดับความสำคัญสูง
ไว้ต่างหาก และป้องกันให้มีความปลอดภัยอย่างพอเพียงต่อการเข้าถึง และควรแสดงชั้นความลับ
บนไฟล์ข้อมูลลับ

๑๔.๒ การสำเนาข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นความลับหรือเอกสารที่มีระดับความสำคัญ
สูง ต้องได้รับอนุญาตจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูล

๑๔.๓ ระมัดระวังการกระจายหรือแจกจ่ายข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นความลับของ
กรมตำรวจชั้นบริหาร ไปยังกลุ่มผู้รับที่มีความจำเป็นต้องรับรู้เท่านั้น

๑๔.๔ ผู้เป็นเจ้าของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
อิเล็กทรอนิกส์ก่อนนำไปใช้งาน

๑๔.๕ ห้ามผู้เป็นเจ้าของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นความลับหรือที่มีระดับความสำคัญสูง
ส่งข้อมูลดังกล่าวไปทางไปรษณีย์ เว้นแต่จะได้อธิบายให้ทราบถึงที่กรมตำรวจชั้นบริหารกำหนดไว้

๑๔.๖ ให้ผู้ใช้งานนำการเข้ารหัสมาใช้กับข้อมูลที่เป็นความลับ

๑๔.๗ ห้าม share ไฟล์ข้อมูลลับบนเครือข่ายของกรมฯ เพื่ออนุญาตให้ผู้อื่นเข้าถึงได้ (ไม่
ว่าบุคคลผู้นั้นจะได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลได้หรือไม่ก็ตาม เนื่องจากในระหว่างที่มีการ share
ผู้อื่นอาจเข้าถึงไฟล์ข้อมูลลับนั้นได้)

๑๔.๘ ตรวจสอบการทำงานของระบบป้องกันไวรัสอย่างสม่ำเสมอในเครื่องคอมพิวเตอร์
ที่ใช้ในการจัดเตรียมไฟล์ข้อมูลลับว่ามีการทำงานป้องกันไวรัสตามปกติหรือไม่

๑๔.๙ ตรวจสอบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ตนเองใช้งานว่ามีการติดตั้ง
โปรแกรมแก้ไขช่องโหว่เพื่อแก้ไขช่องโหว่ของซอฟต์แวร์ในเครื่องตามปกติหรือไม่

๑๔.๑๐ ดำเนินการสำรองไฟล์ข้อมูลลับในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ตนเองใช้งานอย่าง
สม่ำเสมอหรือตามความจำเป็น

๑๔.๑๑ ต้องทำลายข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์บนฮาร์ดแวร์ของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ถูกยกเลิก
การใช้งาน

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (User Responsibilities)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดเป็นมาตรการในการควบคุมและป้องกันการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้

๒. แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน

๒.๑ ต้องตรวจสอบว่าโปรแกรมป้องกันไวรัส มีการทำงานตามปกติและมีการปรับปรุงฐานข้อมูลไวรัส (Virus Definition) หรือไม่ หากพบว่าโปรแกรมดังกล่าวทำงานผิดปกติให้รีบแจ้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว

๒.๒ คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในกรมฯ ให้ติดตั้งเฉพาะโปรแกรมพื้นฐาน หากมีการติดตั้งโปรแกรมเพิ่มเติม ต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานภายใน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๒.๓ ต้องลบข้อมูลที่ไม่จำเป็นต่อการใช้งานออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อประหยัดปริมาณหน่วยความจำบนสื่อบันทึกข้อมูล

๒.๔ ต้องออกจากระบบ (Log off) ทุกครั้งที่มีได้ปฏิบัติงานอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ หรือปิดคอมพิวเตอร์เมื่อใช้งานประจำวันเสร็จสิ้น

๒.๕ ผู้ใช้งาน ต้องตั้งค่าการใช้งานโปรแกรมถนอมหน้าจอ (Screen saver) เพื่อทำการล๊อคหน้าจอภาพโดยอัตโนมัติเมื่อไม่มีการใช้งานเกินกว่า ๑๕ นาที

๒.๖ ให้ผู้ใช้งานล๊อคอุปกรณ์คอมพิวเตอร์สำคัญเมื่อไม่ได้ถูกใช้งานหรือต้องปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้ดูแลชั่วคราว เพื่อป้องกันการสูญหายหรือถูกขโมย

๒.๗ การยืมคอมพิวเตอร์ต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบ โดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร

๒.๘ การนำคอมพิวเตอร์ส่วนตัวมาใช้กับระบบเครือข่ายของกรมฯ ต้องได้รับการตรวจสอบและอนุญาตจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศโดยการลงทะเบียน และต้องสแกนไวรัสก่อนการใช้งานทุกครั้ง

๓. การใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และคอมพิวเตอร์พกพา ให้ปฏิบัติตามนี้

๓.๑ กำหนดให้ใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เป็นทรัพย์สินของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ และโปรแกรมที่ติดตั้งต้องมีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย

๓.๒ ไม่ทำการปิดหรือยกเลิก หรือเปลี่ยนระบบโปรแกรมป้องกันไวรัสที่ติดตั้งอยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลระบบ

๓.๓ หากผู้ใช้งานพบหรือสงสัยว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ติดโปรแกรมไวรัส ห้ามเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ากับระบบเครือข่าย เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของไวรัสไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นๆ และแจ้งผู้ดูแลระบบทราบ

๓.๔ ผู้ใช้งาน ต้องรับผิดชอบในการตรวจหาไวรัสจากสื่อต่างๆ เช่น Flash Drive และ External Harddisk อื่นๆ ก่อนนำมาใช้งานร่วมกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ตรวจสอบหาไวรัสจาก

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งาน รวมทั้งตรวจสอบไฟล์ที่แนบมากับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือไฟล์ที่ดาวน์โหลดมาจากอินเทอร์เน็ต

๔. ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการรับคืนคอมพิวเตอร์แบบพกพา ตรวจพบความเสียหาย และหากปรากฏว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้นำไปใช้ ต้องให้ผู้นำไปใช้รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นดังกล่าว

๕. การใช้งานอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานต้องปฏิบัติดังนี้

๕.๑ ต้องไม่ใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของกรมฯ เพื่อหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เป็นการส่วนบุคคล และทำการเข้าสู่เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม เช่น เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาอันอาจกระทบกระเทือนหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หรือเว็บไซต์ที่เป็นภัยต่อสังคม หรือละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น หรือข้อมูลที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายให้กับหน่วยงาน เป็นต้น

๕.๒ ต้องไม่เปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เป็นความลับเกี่ยวกับงานของกรมฯ ที่ยังไม่ได้ประกาศอย่างเป็นทางการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

๕.๓ การใช้งานกระดานสนทนาอิเล็กทรอนิกส์ (Webboard) ของหน่วยงาน ต้องไม่เสนอความคิดเห็นหรือใช้ข้อความยั่วให้ร้ายที่จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของหน่วยงาน

๕.๔ หลังจากการใช้งานเสร็จแล้ว ให้ปิดเว็บเบราว์เซอร์ เพื่อป้องกันการเข้าใช้งานโดยบุคคลอื่นๆ

๖. การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ผู้ใช้งานต้องปฏิบัติดังนี้

๖.๑ ต้องใช้ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail Address) เพื่อใช้ในราชการ ตามที่กรมฯ กำหนดเท่านั้น

๖.๒ เมื่อได้รับรหัสผ่าน (Password) ต้องทำการเปลี่ยนรหัสผ่านโดยทันทีเมื่อมีการเข้าสู่ระบบในครั้งแรก

๖.๓ ห้ามใช้ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail Address) ของผู้อื่นเพื่ออ่านหรือรับ หรือส่งข้อความ ยกเว้นแต่จะได้รับการยินยอมจากเจ้าของผู้ใช้บริการและให้ถือว่าเจ้าของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) เป็นผู้รับผิดชอบต่อการใช้งานในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ของตน

๖.๔ ต้องไม่ส่งข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นข้อมูลที่ผิดหรือขัดต่อกฎหมาย หรือข้อมูลที่เป็นในรูปแบบของ Junk Mail หรือ Spam Mail หรือการโฆษณา หรือชี้นำ หรือให้มีการซื้อขายสิ่งของหรือบริการ

๖.๕ ห้ามเปิดหรือส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือข้อความที่ได้รับจากผู้ส่งที่ไม่รู้จัก

๖.๖ ควรลบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ที่ไม่ต้องการออกจากระบบ เพื่อลดปริมาณการใช้เนื้อที่

๖.๗ หลังจากการใช้งานเสร็จสิ้น ควรทำการบันทึกออก (Logout) จากระบบทุกครั้ง เพื่อป้องกันบุคคลอื่นเข้าใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

๖.๘ การให้บริการ E-mail Address จะสิ้นสุดลงเมื่อผู้ใช้งานไม่มีการใช้งานในช่วงระยะเวลา ๓ เดือน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศขอสงวนสิทธิ์ในการลบ Account ทันทีโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗. การใช้งานรหัสผ่าน (password use) ผู้ใช้งานต้องใช้งานรหัสผ่าน และเปลี่ยนรหัสผ่านที่มีคุณภาพ ดังนี้
- ๗.๑ ไม่อนุญาตให้ผู้อื่นใช้ชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ของตนในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายของหน่วยงานร่วมกัน
 - ๗.๒ กำหนดรหัสผ่านที่มีความยาวไม่น้อยกว่า ๘ ตัวอักษร มีการผสมกันระหว่างตัวเลข ตัวอักษรที่เป็นตัวพิมพ์เล็กหรือตัวพิมพ์ใหญ่ ตัวอักษรพิเศษและสัญลักษณ์ต่างๆ
 - ๗.๓ เปลี่ยนรหัสผ่านชั่วคราวที่ได้รับครั้งแรกทันทีที่ทำการ login เข้าสู่ระบบงาน
 - ๗.๔ หลีกเลี่ยงการตั้งรหัสผ่านที่ประกอบด้วยอักขระที่เรียงกัน เช่น ๑๒๓๔, abcd หรือกลุ่มของตัวอักษรที่เหมือนกัน เช่น ๙๙๙, aaa เป็นต้น
 - ๗.๕ ไม่กำหนดรหัสผ่านจากชื่อ หรือชื่อสกุลของผู้ใช้งาน ชื่อบุคคลในครอบครัว หรือจากหมายเลขโทรศัพท์
 - ๗.๖ ตั้งรหัสผ่านที่มีเทคนิคที่ง่ายต่อการจดจำตนเอง แต่ควรเป็นรหัสผ่านที่ยากต่อการเดาโดยผู้อื่น
 - ๗.๗ หลีกเลี่ยงการใช้รหัสผ่านเดียวกันกับระบบงานต่างๆ ที่มีสิทธิใช้งาน
 - ๗.๘ ไม่กำหนดให้ระบบงานทำการบันทึกหรือบันทึกไว้ในหน้าจอ Login
 - ๗.๙ เก็บรหัสผ่านไว้ในสถานที่ที่มีความปลอดภัย และต้องไม่จดหรือบันทึกรหัสผ่านไว้ในสถานที่ที่ง่ายต่อการสังเกตเห็นโดยบุคคลอื่น
 - ๗.๑๐ เปลี่ยนรหัสผ่านโดยทันทีเมื่อทราบว่ารหัสผ่านของตนอาจถูกเปิดเผยหรือล่วงรู้โดยผู้อื่น
๘. การควบคุมทรัพย์สินสารสนเทศและการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ ผู้ใช้งานต้องปฏิบัติดังนี้
- ๘.๑ ต้องเก็บเอกสาร ข้อมูลในการทำงาน หรือสื่อบันทึกข้อมูลไว้ในที่ปลอดภัย เช่น ใส่ตู้หรือโต๊ะที่สามารถล็อกกุญแจได้ เป็นต้น
 - ๘.๒ ต้องระมัดระวังและดูแลทรัพย์สินของหน่วยงานที่ตนเองใช้งาน หรือถือครองเสมือนเป็นทรัพย์สินของตนเอง หากเกิดความสูญหาย หรือเสียหายโดยประมาทเล็กน้อย ต้องรับผิดชอบหรือชดใช้ ต่อความเสียหายนั้น
 - ๘.๓ ต้องไม่ให้มีการทิ้งหรือปล่อยทรัพย์สินสารสนเทศที่สำคัญ เช่น เอกสาร สื่อบันทึกข้อมูล ให้อยู่ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย
 - ๘.๔ ต้องรับผิดชอบในการสำรองข้อมูลของตนเอง และต้องเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย
 - ๘.๕ การป้องกันทรัพย์สินสารสนเทศที่สำคัญและการเข้าถึงระบบสารสนเทศ ต้องมีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมของหน่วยงานในการป้องกันทรัพย์สิน เช่น วัฒนธรรมการปฏิบัติตามนโยบาย ๕ ส. ซึ่งจะกำหนดให้มีการจัดการกับเอกสารสำคัญอย่างเหมาะสม เช่น การจัดใส่ไว้ในตู้และมีกุญแจล็อก การแยกเอกสารสำคัญไว้สำหรับทำลายต่างหาก เป็นต้น
 - ๘.๖ ต้องมีกลไกการพิสูจน์ตัวตนที่เหมาะสม เพื่อป้องกันเครื่องคอมพิวเตอร์หรือระบบงานของหน่วยงานก่อนเข้าใช้งาน เช่น การ Login ด้วยรหัสผ่าน หรือการใช้อุปกรณ์ token เพื่อสร้างรหัสผ่าน ซึ่งสามารถสร้างรหัสผ่านที่แตกต่างกันในแต่ละครั้งที่ใช้งานอุปกรณ์นี้ เป็นต้น
 - ๘.๗ จัดเก็บข้อมูลสำคัญหรือลับไว้ในสถานที่ที่มีความปลอดภัย ภายหลังจากใช้งานเสร็จ เช่น ใส่ตู้ที่ล็อกกุญแจได้ เป็นต้น
 - ๘.๘ ป้องกันไม่ให้ผู้อื่นใช้อุปกรณ์สารสนเทศต่างๆ โดยไม่ได้รับอนุญาต

นโยบายการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง (verification and risk assessment)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดเป็นมาตรการในการควบคุมและตรวจสอบการประเมินความเสี่ยง เป็นแนวทางในการป้องกันการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้

๒. แนวปฏิบัติ ในการบริหารจัดการกับความเสี่ยงของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศให้ปฏิบัติตามวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA (plan-do-check-act) ดังต่อไปนี้

- ๒.๑ การกำหนดระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย (Plan)
- ๒.๒ กำหนดขอบเขตของระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย โดยพิจารณา จากลักษณะการดำเนินงานของกรมฯ สถานที่ตั้ง ทรัพยากร และเทคโนโลยีที่กรมฯ ใช้งาน
- ๒.๓ กำหนดนโยบายความมั่นคงปลอดภัยเพื่อให้ครอบคลุมตามขอบเขตที่กำหนดไว้
- ๒.๔ กำหนดขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับทรัพยากรสารสนเทศของกรมฯ
- ๒.๕ ประเมินความเสี่ยง กำหนดทางเลือกในการจัดการกับความเสี่ยงและกำหนดมาตรการลดความเสี่ยง (ซึ่งสามารถนำมาตรการต่างๆ ในมาตรฐาน ISO/IEC ๒๗๐๐๑ มาใช้ในการลดความเสี่ยง)
- ๒.๖ นำเสนอภาพความเสี่ยงโดยรวม และขออนุมัติสำหรับความเสี่ยงที่ยังหลงเหลืออยู่
- ๒.๗ การดำเนินการกับระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย (Do)
- ๒.๘ จัดทำแผนการลดความเสี่ยง
- ๒.๙ ปฏิบัติตามแผนการลดความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้
- ๒.๑๐ กำหนดแผนการวัดความสัมฤทธิ์ผลของระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย เพื่อใช้ในการติดตามภาพรวมของการบริหารจัดการ
- ๒.๑๑ จัดทำและดำเนินการตามแผนการอบรม และสร้างความตระหนักเพื่อให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่บุคลากรทั้งหมดที่อยู่ในขอบเขต เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความมั่นคงปลอดภัย
- ๒.๑๒ บริหารจัดการการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรต่างๆ ภายในขอบเขต เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายความมั่นคงปลอดภัยของกรมฯ
- ๒.๑๓ จัดทำขั้นตอนปฏิบัติ และ/หรือกำหนดมาตรการที่จำเป็นสำหรับการติดตาม และบริหารจัดการเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย (Security incident management procedures and controls) รวมทั้งกำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด

๓. การเฝ้าระวังและทบทวนระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย (Check)

๓.๑ ดำเนินการตามขั้นตอนปฏิบัติและมาตรการในการเฝ้าระวังและติดตาม (ที่กำหนดไว้ในนโยบายความมั่นคงปลอดภัย) เพื่อตรวจหาข้อผิดพลาดจากการประมวลผล ตรวจหาการละเมิดหรือความพยายามในการละเมิดความมั่นคงปลอดภัย ตรวจหาเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่เกิดขึ้น ตรวจสอบว่าการดำเนินการจัดการกับเหตุการณ์การละเมิดความมั่นคงปลอดภัยที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลหรือไม่ เป็นต้น

๓.๒ ดำเนินการทบทวนระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ โดยอย่างน้อยนำสิ่งต่างๆ ดังนี้มาทบทวนด้วย เช่น ผลการตรวจสอบระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย เหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่เกิดขึ้น ผลจากการวัดความสัมฤทธิ์ผลของระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย คำแนะนำและผลตอบกลับ (Feedback) จากผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ ดำเนินการทบทวนความสัมฤทธิ์ผลของระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ โดยดูว่าแผนการวัดความสัมฤทธิ์ผลฯ เป็นไปตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่

๓.๔ ทบทวนผลการประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นระยะๆ (เช่น ทุกๆ ๓-๖ เดือน เป็นต้น) ทบทวนระดับความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ตามการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับกรมฯ เทคโนโลยีที่กรมฯ ใช้งาน วัตถุประสงค์และกระบวนการทางธุรกิจของกรมฯ ภัยคุกคามที่มีการระบุเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง ความสัมฤทธิ์ผลของมาตรการต่างๆ ที่กรมฯ ใช้งาน เหตุการณ์ภายนอกต่างๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือสิ่งที่อยู่ในสัญญาจ้าง และการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เป็นต้น

๓.๕ ดำเนินการตรวจสอบระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยตามรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้

๓.๖ บันทึกข้อมูลการดำเนินการและเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความสัมฤทธิ์ผลหรือประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วย การประชุม ทบทวนด้านความมั่นคงปลอดภัยโดยผู้บริหาร ให้จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งเวียนมติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและปฏิบัติตาม การปฏิบัติตามนโยบายและขั้นตอนปฏิบัติต่างๆ ในนโยบายความมั่นคงปลอดภัยของกรมฯ ให้ผู้รับผิดชอบบันทึกหลักฐานการปฏิบัติตามนโยบายและขั้นตอนปฏิบัติเหล่านั้นไว้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ในภายหลัง

๔. การทบทวนและปรับปรุงระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย (Act)

๔.๑ ปรับปรุงระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยตามผลของการเฝ้าระวัง ติดตาม และทบทวนระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย เช่น การปฏิบัติตามมติการประชุม ทบทวนโดยผู้บริหาร การปรับปรุงนโยบายความมั่นคงปลอดภัย การจัดการหรือแก้ไขความไม่สอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงปลอดภัย การกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อลดการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่เคยเกิดขึ้นแล้ว การปฏิบัติตามแผนการลดความเสี่ยง การปฏิบัติตามแผนด้านความมั่นคงปลอดภัย การปฏิบัติตามคำแนะนำและผลตอบกลับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๔.๒ แจ้งการปรับปรุงและการดำเนินการให้แก่ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ โดยให้รายละเอียดที่เพียงพอและเหมาะสมตรวจสอบว่าการปรับปรุงที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นบรรลุผลตามที่ต้องการหรือไม่

๕. การวางแผนระบบบริหารความเสี่ยงของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้
- ๕.๑ มีการบริหารความเสี่ยงเพื่อกำจัด ป้องกันหรือลดการเกิดความเสียหายในรูปแบบต่างๆ โดยสามารถฟื้นฟูระบบสารสนเทศ และการสำรองและกู้คืนข้อมูลจากความเสียหาย (Backup and Recovery)
 - ๕.๒ มีการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาจากความไม่แน่นอนและภัยพิบัติที่อาจเกิดกับระบบสารสนเทศ (IT Contingency Plan)
 - ๕.๓ มีระบบการรักษาความมั่นคงและปลอดภัย (Security) ของระบบฐานข้อมูล เช่น ระบบ Anti Virus ระบบไฟฟ้าสำรอง เป็นต้น
 - ๕.๔ มีการกำหนดสิทธิให้ผู้ใช้ในแต่ละระดับ (Access Rights)
๖. ต้องมีการทบทวนระบบบริหารความเสี่ยงของระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศเป็นประจำทุกปีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
๗. ต้องมีการตรวจประเมินเชิงประจักษ์ด้านประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ โดย ผู้ตรวจสอบอิสระด้านความมั่นคงปลอดภัยจากภายนอก (External Auditor) ดังนี้
- ๗.๑ แสดงรายชื่อฐานข้อมูลที่ครอบคลุมที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน
 - ๗.๒ แสดงผลการกำหนดผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อมูลและการจัดเก็บ ข้อมูล รวมถึงการดำเนินการตามแผนการจัดเก็บและตรวจสอบข้อมูลแต่ละประเภทในระบบฐานข้อมูล ในระยะเวลาที่เหมาะสม
 - ๗.๓ แสดงระบบการตรวจสอบสิทธิการเข้าถึง (Login) ที่สามารถ Verify User name และ Password
 - ๗.๔ แสดงวิธีการ/ข้อกำหนดเกี่ยวกับรอบของการจัดเก็บข้อมูล
 - ๗.๕ แสดงการอัปเดตข้อมูลที่จำเป็นอย่างสม่ำเสมอและทันทั่วถึง
 - ๗.๖ แสดงระบบการสืบค้นข้อมูล (Search Engine) บนเว็บไซต์ของส่วนราชการ ที่สามารถค้นหาได้ถูกต้องสอดคล้องกับความต้องการ และในระยะเวลาที่เหมาะสม
 - ๗.๗ แสดงผลของการพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศจากข้อคิดเห็น/เสนอแนะ/ข้อร้องเรียนของผู้ใช้งาน
 - ๗.๘ แสดงเอกสารแนวทาง/มาตรการป้องกันความเสียหาย และมีการสำรองข้อมูลสารสนเทศ (Backup)
 - ๗.๙ แสดงระบบรักษาความมั่นคงและปลอดภัยของระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ เช่น ระบบการตรวจสอบการบุกรุก การติดตั้งระบบบันทึกและติดตามการใช้งานระบบสารสนเทศของส่วนราชการ และตรวจตราการละเมิดความปลอดภัยที่มีต่อระบบข้อมูล ที่เป็นไปตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐
 - ๗.๑๐ แสดงการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ
 - ๗.๑๑ แสดงระบบ Access Right ที่ถูกต้องและทันสมัย เช่น มีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลและระบบข้อมูลให้เหมาะสมกับการเข้าใช้งานของผู้ใช้งานระบบและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติงานก่อนเข้าใช้ระบบสารสนเทศ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกรหัสผ่าน (Password) เมื่อผู้ใช้งานระบบลาออกพ้นจากตำแหน่งหรือยกเลิกการใช้งาน และมีการทบทวนสิทธิการเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ

นโยบายการสร้างความตระหนักในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่แนวนโยบายและแนวปฏิบัติให้กับบุคลากรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ตลอดจนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๒. แนวทางปฏิบัติในการสร้างความตระหนักในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ด้านสารสนเทศ

๒.๑ จัดฝึกอบรมแนวปฏิบัติตามแนวนโยบายอย่างสม่ำเสมอ โดยการจัดฝึกอบรมอาจใช้วิธีการเสริมเนื้อหาแนวปฏิบัติตามแนวนโยบายเข้ากับหลักสูตรอบรมต่างๆ ตามแผนการฝึกอบรมของหน่วยงาน

๒.๒ จัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติให้กับบุคลากร โดยการจัดสัมมนาควรจัดปีละไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง โดยอาจจัดร่วมกับการสัมมนาอื่นด้วยก็ได้ และอาจเชิญวิทยากรจากภายนอกที่มีประสบการณ์ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ มาถ่ายทอดความรู้

๒.๓ ติดประกาศประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในลักษณะเกร็ดความรู้ หรือข้อระวังในรูปแบบที่สามารถเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ง่าย โดยมีการปรับเปลี่ยนเกร็ดความรู้อยู่เสมอ

๒.๔ ระดมการมีส่วนร่วมและลงสู่ภาคปฏิบัติด้วยการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ

แนวปฏิบัติ การดำเนินการตอบสนองเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยทางระบบสารสนเทศ

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันการบุกรุกและการโจมตี หรือเหตุการณ์ละเมิดความปลอดภัยระบบสารสนเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย

๒. แนวปฏิบัติการดำเนินการตอบสนองเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยทางระบบสารสนเทศ

๑. ระบบป้องกันผู้บุกรุก

๑.๑ ดำเนินการตรวจสอบ Log File หรือรายงานของระบบป้องกันการบุกรุก
สิ่งที่ทำการตรวจสอบมี ดังต่อไปนี้

- มีการโจมตีมากน้อยเพียงใด และเป็นการโจมตีประเภทใดมากที่สุด
- ลักษณะของการโจมตีที่เกิดขึ้นมีรูปแบบที่สามารถคาดเดาได้หรือไม่
- ระดับความรุนแรงมากน้อยเพียงใด
- หมายเลขไอพีของเครือข่ายที่เป็นผู้โจมตี

๒. ระบบไฟร์วอลล์

๒.๑ ดำเนินการตรวจสอบระบบป้องกันการบุกรุก อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

๓. ดำเนินการตรวจสอบบันทึกของ Log File และรายงานของไฟร์วอลล์ สิ่งที่ต้องตรวจสอบมีดังต่อไปนี้

- Packet ที่ไฟร์วอลล์ได้ทำการ Block
- ลักษณะของ Packet ที่ถูก Block
- Packet ของหมายเลขไอพี ของเครือข่ายใดถูก Block เป็นจำนวนมาก

๔. กรณีตรวจพบการโจมตีระบบหรือเหตุการณ์ละเมิดความปลอดภัยระบบสารสนเทศให้แจ้งหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อตัดสินใจดำเนินการแก้ไขปัญหา

๕. ระบบป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต ภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ตหรือมัลแวร์ (Malware) ประกอบด้วย ไวรัส หนอนอินเทอร์เน็ต โทรจัน รวมถึงสปายแวร์

๕.๑ ดำเนินการตรวจสอบ Log File และรายงานของอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต สิ่งที่ต้องตรวจสอบมีดังนี้

- มัลแวร์ประเภทใดถูกพบเป็นจำนวนมาก
- มัลแวร์ถูกส่งมาจากเครือข่ายใด และถูกส่งไปยังที่ใด
- มีการส่งมัลแวร์จากเครือข่ายภายในกรมป่าไม้ไปยังภายนอกหรือไม่

๕.๒ ศึกษาหาวิธีแก้ไขเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดมัลแวร์ โดยเฉพาะมัลแวร์ประเภทที่ตรวจพบว่ากระจาย อยู่ในเครือข่ายของกรมป่าไม้

๕.๓ ตรวจสอบพบว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ภายในเครือข่ายติดมัลแวร์หรือส่งมัลแวร์ออกไปข้างนอก ต้องระงับการเชื่อมต่อของเครื่องที่ติดมัลแวร์กับระบบเครือข่าย แล้วทำการแก้ไขเครื่องนั้นทันที

แนวปฏิบัติ เมื่อเกิดฟิชซิง (Phishing) ที่เว็บไซต์ของหน่วยงาน

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาการเกิดฟิชซิง (Phishing) ให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ไม่ให้เกิดความเสียหาย และส่งผลกระทบต่อหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกที่ใช้ระบบสารสนเทศ

๒. แนวปฏิบัติ เมื่อเกิดฟิชซิง (Phishing)

๑. เมื่อผู้ดูแลระบบเครือข่ายของกรมป่าไม้ได้รับแจ้งหรือตรวจพบว่าเว็บไซต์ของหน่วยงานใด ๆ เป็นช่องทางให้ผู้ไม่หวังดีทำฟิชซิง (Phishing) ผู้ดูแลระบบของกรมป่าไม้จะดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ดำเนินการบล็อก IP Address ของเว็บไซต์ที่โดนฟิชซิงนั้น หรือแจ้งผู้ให้บริการเส้นทางเครือข่ายของหน่วยงานดำเนินการโดยเร่งด่วน

๑.๒ แจ้งผู้ดูแลเว็บไซต์ของหน่วยงานที่ถูกทำฟิชซิง ทาง e-Mail หรือทางโทรศัพท์ เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขปัญหา

๒. เมื่อหน่วยงานดำเนินการแก้ไขปัญหาเรียบร้อยแล้ว ให้ประสานไปยังเมื่อผู้ดูแลระบบเครือข่ายของกรมป่าไม้ หรือผู้ให้บริการเส้นทางเครือข่ายของหน่วยงาน เพื่อปลดบล็อก IP Address

๓. ผู้ดูแลเว็บไซต์ของกรมป่าไม้ต้องตรวจสอบเว็บไซต์และเว็บไซต์ภายในกรมป่าไม้ รวมทั้งติดตั้งโปรแกรมปรับปรุงช่องโหว่ (patch) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันผู้ไม่หวังดีในการเข้ามาทำฟิชซิง

หมายเหตุ : ทางผู้เสียหายส่วนใหญ่ เป็นหน่วยงานที่มีการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการเงิน เช่น ธนาคาร เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการซื้อขายออนไลน์ ฯลฯ หากการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวล่าช้าและมีความเสียหาย อาจมีผลทางกฎหมายต่อหน่วยงานของท่าน

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม